

İRŞAD DERGİSİ

“MEVLANA'DA SÜNNETE BAĞLILIK”

2017

Şeb-i Arus Sayısı

İ Ç İ N D E K İ L E R

- 1 Editörden
- 2 Mustara Özbağ Efendiden "Gül Destesi" Abdullah YİĞİT
- 4 Aşkın Feryadı Safinur AZİZ
- 6 Sevgili Mustafa ÖZBAĞ
- 7 Aynan Neden Göstermiyor? Zeynep SOLİN
- 8 Bakara Suresi 6/7 Ayetler Nergis EYLÜL
- 10 Peygamberler Tarihi Sare Şüheda BAŞAK
- 11 Resulluh'ın Nurunda Rabia GÜL
- 12 Onlar Yıldızlar Ulviye DENİZ
- 16 Yakınlık Ecrin TUNA
- 19 Çay Sohbetleri Gönül HURMACIOĞLU
- 22 Yaşamın İçinden Bir Renk "Ölüm" Amine GÜNEŞ
- 28 Sağlık Beyza ÇELİK
- 29 Fıkıh Amine SADIK
- 32 Çocuklarda Dikkat Eksikliği Ayşe YEŞİL
- 34 Minik Eller İşbaşında Gülistan Güldağ
- 35 Bitkilerdeki Şifa Sare Şüheda BAŞAK
- 36 Mutfak Aşkı Asiye TOKER
- 38 İlk Yardım Gönül SAĞLAM
- 40 Günlük Viridi

EDİTÖRDEN

“Sevgilinin aşk kılıcından kaçma. Binlerce canın da olsa ellerini çırparak sevinç içinde feda et. Irmağı gördün, git ona testideki suyu dök! Hiç su ırmaktan kaçır mı? Testinin suyu ırmağa karışınca o, onda yok olup ondan olur. Vasfi yok olur, zatı ebedileşir. Ondan sonra da ayrılık olmaz.”¹

Pirimizin vasfının yok olup zatının ebedileştiği o düğün gecesinden bu yana yüzyıllar geçti. Geçti geçmesine ancak cismini yitiren fani tenlerin ve nesnelere aksine ebediliğin kaynağı ab-ı hayat yani aşk, yaratıldığı andan bu yana dipdiri; yüzyıllara meydan okudu. Böylelikle bizi bir araya getirmedi mi?

İçimizde çırpınan can kuşunun meyli tenin aksine kutsal alemedir.² Bu yüzden içimiz ney ile ateş, kulağımız kudüm ile mest, gözlerimiz sema ile berraktır. Ötelerden esen rüzgara doğru kanat çırpmak ister can kuşu. Sevgilinin yurdundan bir nefestir çünkü özü. Rabbi “Kün!” demiştir ve oluvermiştir. Oysa Pirimizin dediği üzere tenin meyli bağa bahçeyedir. “Biz aleme bir yar için ah etmeye geldik.” Diyen şaire eyvallah! İşte hepimiz tenimizi dünya bahçelerine bağlayan prangalardan kurtulup hikmet ve ilmin pınarına kalbimizdeki testi dökmeye geldik. Bir pirin eteğini tutup varsa içimizde şayet aşktan bir damla, onu membaini karıştırıp onunla bir olmaya geldik.

Pirimiz Mevlana'nın anlattığı üzere, bir adam sevgilisinin kapısına geldi. Sevgilisi “Kim o?” deyince adam “Ben.” dedi. Sevgilisi “Burada sana yer yok.” dedi. Adam yandı yakıldı. Tövbeler etti. Benlikten kurtuldu. Bir yıl sonra tekrar sevgilisinin kapısına geldi. Sevgilisinin “Kim o?” sorusuna karşılık bu sefer “Sen.” dedi. Sevgilisi “Madem bensin gir içeri, zira ev dar, iki kişi almıyor.” dedi. Aşık maşuktan ayrı düşünülemez. İşte bu sebepten hepimiz Rahman'ın kapısında Habibi Muhammed Mustafa'nın kokusuna bulanmış canlarız. “La ilahe illallah Muhammedün Rasulullah” sancağının altında bir yürüyüşle menzilimiz ancak “O”dur.

“Dervişin fikri ne ise zikri de odur.” Derler. Dergimizin sayfalarına dökülen inciler mutlaka Rabbimizin sözleri Kuran-ı Kerim'den, Kuran'ın tefsiri olan Peygamberimizden, pirlarımızdan ve onlara yürüyüşümüzde bize rehberlik eden üstadımızdan izler taşır. Umarız ki yükümüzü çözdüğümüz bu sayfalarda siz de hislerimize ortak olursunuz. Bu takdirde biz, aynı dili konuşan insanların bahtiyarlığını yaşıyor olacağız.

Aşkla...

1. Süleyman Nahîfî, Mevlana, Mesnevi-i Şerîf, III. cilt, 3934-37. beyit, 2010, İstanbul.

2. a.g.e., 4480. beyit.

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜL DESTESİ

Selamun aleyküm. Allah gecenizi, gündüzünüzü, nefesinizi, ömrünüzü hayırlı eylesin. Kardeşlikten bahsetmek istiyorum. Hz. Pir “Söz ancak budur, insanlar kardeşdir.” der. Biz İslam kardeşliğinin, Muhammedi kardeşliğin altında toplanmakla mükellefiz. Sevgili dostlar! Irkperestlik, mezhepperestlik, meşrepperestlik, şahisperestlik yapmayalım. Yapacak olacağımız şu: Önce karşımızdaki insan, Cenabı Hak ona ruhundan üflemiş, ona kıymet vermiş, ona değer vermiş. Eğer “La ilahe illallah Muhammeden Rasulullah” dediyse Müslümandır. Ayeti kerimede “İman edenler kardeşdir.” buyurdu. O zaman “La ilahe illallah Muhammeden Rasulullah” dediyse o bizim din kardeşimiz oldu. Hangi mezhepten, meşrepten olursa olsun o mümin, sakın ona küfür isnadında bulunma. Onun mezhebinden küfür isnadında bulunursan maazallah sen küfre düşersin. Sakın onun ırkıyla uğraşma! Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki “Ey insanlar! Hepiniz Adem’in çocuklarıdır, kardeş olun. Hepiniz bir tarağın dişleri gibisiniz. Birbirlerinizden üstünlüğünüz yok, üstünlük takvadadır.” O zaman biz hiç kimsenin ırkını orta yere koyarak ona üstünlük taslamayalım. Hepimiz Adem’in çocuklarıyız, kardeşiz. Bir diğer hastalık, meşreplik; bir kimsenin gittiği yol. Mevlevi, Kadiri, Rufai, Bedevidi, Dusuki, Şazeli, Risale-i Nurcu, Süleymancı... Bırakın o kendince bir yol bulmuş. Dinini öğreneceği bir yola girmiş. Bırakın onun yolunu konuşmayın ve siz de birisine bir yol dayatmayın. Şahisperestlik; hastalığın bir tanesi bu. Ne “Benim şeyhim senin şeyhini döver.” “Bizimki zamanın kutbu.” Bir tek o zamanın kutbu; başka kutup, veli, şeyh yok! Şahisperestlik yapmayalım. Bunların Müslümanların arasında konuşulmaması gerekir. Birisine bir şey tebliğ edeceksak bu, Kuran ve sünnet olmalı. Birisine bir yol anlatacaksak bu, Muhammedi Mustafa’nın yolu olmalı. Eğer yol Muhammedi Mustafa’nın yolu değil ise o yol, yol değildir. Bizi Hakk’a götürmez. Hakk’a götürecek olan yol Kuran ve sünnetten geçer.

Bir de bir kısım hadisleri reddediyorlar ya, yol değil. Hadisleri reddedenler ne yazık ki İslam ümmetinin içerisine fitne sokan kimseler ve bu insanları bu fitneyle dinlerinden etmek istiyorlar. Büyük bir oyun oynanmakta, bunun birisi hadisleri reddetmek, hadisleri reddederlerse Kuran’ı istedikleri gibi eğip bükecekler. İslam toplumunu ve bilhassa ülkemizdeki Müslümanları ifsad etmek için uğraşıyorlar. Çünkü hadisi şeriflere bağlılığımızı ortadan kaldırırlarsa bilin ki Kuran’la da bağımız kopacak. Bilin ki hadisleri tamamen reddeden bir kimse büyük bir fitnecinin ta kendisidir. Mezhepler ve hadisi şerifler durduğu müddetçe onlar canlı bomba yapamayacaklar. Bunlar durduğu müddetçe ümmetin kardeşliğini bozamayacaklar. Neden sufilere karşılar? Siz bir sufiyi bir yeri bombalarken düşünebiliyor musunuz? Bir sufünün birisini incitebileceğini düşünebiliyor musunuz? Göz göre göre. 28 Şubat’ta bizim ders yaptığımız her yeri basıyorlardı. Arıyorlar arkadaşları, evi, ders yaptığımız yeri arıyorlar. Bir tane çakı bıçağı bulamıyorlar. Gülüyoruz biz, diyoruz yapın görevinizi, bir şey bulmaları mümkün değil. Sebep, bir sufi bir cana kıyar mı? Sufi bir böceğe kıymaz. Üstadım Nevşehir’li Hacı Abdullah Gürbüz Efendi şöyle derdi: “Cennet istersen öldür yılanı çıyanı, Cemalullah istersen sakın ha kıyma bir canı.” Cemalullah istiyorsan bir can dahi kıyma, cana kıymak kime aittir; devlete aittir. Hangi devlet sisteminde yaşarsanız yaşayın cana kıymak devlete aittir. Hiç kimse bir kimsenin canına kıyamaz.

Kıymetli dostlar! Hepimiz kardeşiz, hiç kimseyi ötelemeyeceğiz, itelemeyeceğiz, kem gözle bakmayacağız. Asla nefsimizi az önce anlattığım hastalıklara duçar etmeyeceğiz. Hangi ırktan olursa olsun kardeşimizdir. Kürt'üyle, Türk'üyle, Laz'ıyla, Çerkez'iyile hepimiz kardeşiz. Ve hepimiz bu toprakların insanıyız, bu toprakların rengiyiz, İslam'ın rengiyiz. İnsanların inançlarından dolayı sorgulamayacağız. Hangi meşreptense, mezheptense Allah yolunu açık etsin. Gel bize demeyeceğiz.

Biz bu manada cemaatimizi, topluluğumuzu çoğaltmak noktasında değiliz. Bizim derdimiz Kuran sünnet, vatan millet. Bu iki ayaktan başka bir şey değiliz. Kuran ve sünneti önce kendi nefsimizde yaşamaya çalışacağız. Biz vatanımızı, milletimizi yaşatmak için ayaktayız. Bütün ümmet bizim milletimizdir. Biz Muhammed ümmetine tabiyiz. Ve Muhammed ümmetindeyiz. Bir iki ayeti kerime paylaştıktan sonra sözlerime son vereceğim. "Allah'a ve Rasulüne itaat edin umulur ki merhamet olunursunuz." (Ali İmran/132) "Kim Rasule itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse biz seni onlara koruyucu olarak göndermedik." (Nisa suresi/80) "Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Rasule itaat edin ve sizden olan emir sahiplerine de eğer bir şey de anlaşmazlığa düşerseniz artık onu Allah ve Rasulüne döndürün şayet Allah'a ve ahret gününe iman ediyorsanız bu daha hayırlı ve sonuç bakımından daha güzeldir." (Nisa suresi/59) Allah gecemizi hayır etsin inşallah.

Birazdan sema olacak, semazen kardeşlerimiz her çarkta Allah diyerek sema ediyorlar. Sema dönmek değildir. Sema bir zikir ritüelidir. Sizler de oturduğunuz yerden Allah'ı zikredin. Yanınızdakilerle konuşmayın. Bırakın semazenlerin ayakları, tennureleri nasılmış bununla uğraşmayın. Bu mübarek günde kendimizce Allah'ı zikredelim. Allah'a yalvaralım. Gönülden Allah'ı zikredelim ki Allah da bizi zikretsinsin. Kim zikrullahtan yüz çevirirse Allah da ondan yüz çevirir. Onu darlığa sıkıntıya koyar ve kim cemaat olarak Allah'ı zikrederse oradan affolarak kalkar. Hadisi kutside buyrulmuş. Biz buradan affolmuş olarak kalkalım. İnsanların gaflette yaşamalarının sebebi daim zikrullaha ulaşamadıklarından dolayıdır. Eğer daim zikrullaha ulaşabilirsek gafletten, şeytanın vesvesesinden, nefsimizin heva hevesinden kurtulmuş oluruz. İnşallah hep beraber zikrullaha devam edeceğiz. Destur...*

*Bu yazı Üstadımız Mustafa Özbağ Efendi'nin 17 Aralık 2016 Bursa Şebi Arus sohbetinden derlenmiştir.

Derleyen: Abdullah Yiğit

AŞKIN FERYADI

Bir zamansız zamanın ıssız koridorlarında gezerken, ıssızlığının da sessizliğin de farkına varmayan bir can var imiş. Ötelerin de ötesinde, seslerin sessizliğinde sığınırken mahsun ve masum yüreğinin derinliklerine, bilmezmiş vardırmanın da vardığının da O olduğunu. Özlemenin henüz özlemek olarak adlandırılmayıp, kelimelerin daha heceye düşmediği bir lamekanın sükununu solurken, kalbinin o en ücra köşesinde, ten kafesine sıkışıp kalmışlığın feryadını duymuş duymasına da ne sesin ne sessizliğin sesini işitememiş.

Bir an sararken ruhuna bezendiği en görünmez ve en mütena benliğinin setresini, özlemekten mümkünsüz kalan gecelerin dermanına sığınmış. Yol bulurken ötelerde soğumayan bu hasretin demine, sığınıp saklanmış oracıkta tutunduğu kadere. Kader de keder de nedir bilmez imiş henüz kelimelerce diyemediği feryatları da sadece sükut ile solurmuş susmuşluğun o dipsiz huzurunda bekleyişi.

Sabrın bekleyiŒe, beklemenin sabra tutunduğu yıllanmıŒ çaresizliğin ahirinde, bir gün bilmiŒ artık zlediğinin ne olduğunu. Ruhuna giydiği bu ikinci ben ile bulmuŒ yakarıŒsız yakarıŒlarının ete kemiğe bürünen kıyamını. Ruhuna ruh, canına can, gönlüne dildaŒ olarak sunulan bu armağan ile varmıŒ aŒk koridorunun o en dipsiz, o en uçsuz sonsuzluğuna sona vardığını sanırken. AŒkına membağ iken yarsız geceler, yra dŒp sarıldığında zleme, bakmıŒ eksiksiz ve noksansız zlemekte yarını. Yarınlarca çoğaltırken hasreti, bir sarmaŒık gl gibi tutunduğu zülfün telinde aramıŒ kimsesiz ıssızlığını. Birken iki olduğunu bilmiŒ de, ikiden hiç kaldığını bilememiŒ. Evvel sadece hiç imiŒ oysa ancak ahir ikiyken yok olup ođalmıŒ yüreği. Bir murada ererken kendi fikrinde heyecanı, bir muŒtunun daha onsuzluğunda kaybolmuŒ serencamı.

AŒk ile bölünüp milyon pareye çoğalırken Kerem'e, Aslı'ya, Ferhat'a, Leyla'ya, Œirin'e, Fuat'a tek yüreği, bakıp da ŒaŒmıŒ nice feryad ile aha ttslenen özleminin siyahı. YanmıŒ! Bir keskin hançer gibi dokunurken ruhuna ayrılık... KırılmıŒ! Yaftası zalimce parça parça delik deŒik... SusmuŒ! Skutun nabzını tutarken zaman... SoyunmuŒ! Ustaca kaybolup kıvrım kıvrım büküldüğü uçsuz diyarlarda acırken yüreği kimsesiz... İslı, mor ıssızlıklara sığınıp taŒınmıŒ, sevdanın göz bebekleri akarken zifiri sessizliğin yamaçlarına.

Ne gam ile yıkılan bedeninin tortusu, ne de vuslat çığlığı ile srunu üfleyen kıyametinın yangını kalmıŒ. Ciğerlerinin en derinine sığınıp yırtılmıŒ fisiltılarının harını solurken özlediği hasreti. Ne ki sessiz çığlıklara yaslanıp tükenen onca tebessümün nefesi karıŒırken gzyaŒının ağusuna... Silinip binlerce kez tükenen, binlercesiz çoğalan hayalin gidiŒiyle sus pus olmuŒ sancısının en tanrdık, en keskin, en samimi vurgunu salınırken gönlüne. Bir gece sarhoŒunun narasına sinmiŒ kekremsi Œarabın kırmızısı, akmıŒ gecelerden fiŒkiran akların sesine karıŒan crmnn sktuna. Bu son susuŒ olurken haykırmıŒ çığlık çığlık, suspus oluŒların intikamını heceye.

Bir bakıŒ ile silerken tüm naranın nrını, narin avuçların birbirine yabancı aŒinalıđında bulup, bildik korkunun uçsuz bucaksız sevincine gizlenmiŒ. Gz kokulu bir bakıŒın ruha dolan en güzel, en sisli, en mahrem, en arsız glŒlerin kıvrımlarına gizlenmiŒ aŒk kokan nefesinin alev ateŒ acıtan yangınına doymayan yaralarına sürülen merhemsiz özlemine. Bir selamlık saadeti ksz koyan suskunluğun susup da konuŒmayan sesinin, her renk ile yitmeyen uçsuz, aheste ıssızlığında.

Adına adem dense de bu canın en evvel ahdi vefa ettiği piŒmanlıđına, ahir kul denip yeniden ve yeniden piŒman kalıp özlediği sabrına. Havva olup sararken açtığı tüm yaraları kanıyla, yıkayıp silen gnl derman olmuŒ aŒkına. Ez cümle ademin evvelinden beri her oğlu, aŒk ile bilenip sarmalarken Havva'yı, sarmalanmıŒ ademin de Havva'nın da adını ve yalanını yazanın aŒkı ile yarını. Yarınlarda yarine sarılrsa da her adem, varacağı tek aŒkın ateŒine aŒına kalacaktır dem bu dem...

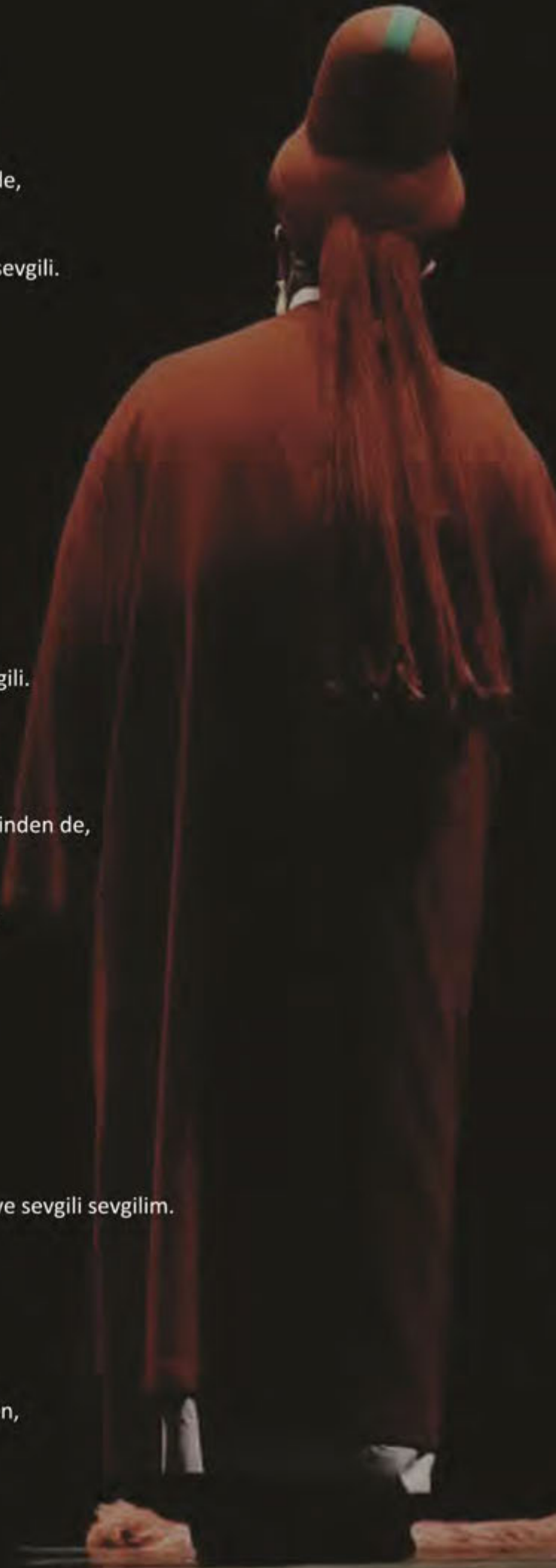
Safinur NUN AZİZ

SEVGİLİ

Sevgili ayrılık girdiğinden beri başka sevdim seni,
Uzakta değilim aksine, ta içindeyim sevdanın,
Ayrılık ateş gibi gelse de üzerime üzerime,
Seviyorum seni, senden senin sevdiğin gibi.
Senin uzaklığı veya yakınlığı sevmen ateş gibi gelse de,
Seviyorum senin sevdiğin halleri.
Bu ateş beni mi sana doğru koşturtturmada,
Yoksa sen mi bana doğru koşmadasın bilemiyorum sevgili.
Artık ayrılıkta dahi dostluğunu görmedeyim.
Yalvarmıyorum ayrılığın bitmesi için,
Senin ayrılığını bile seviyorum çünkü.
Ben sana kavuşmayı arzularken,
Madem ki sen benden ayrılmayı diledin,
Senin ayrılmayı dilemeni bile seviyorum,
Ayrılıktan içim dışım yanarken,
Tenim kavrulurken ayrılığın ateşinde.
Artık isteğimi senin isteğine çevirdim.
Yönümü senin yönüne çevirdim.
Beni istediğin yöne çevir,
İsteğini benim üzerimde istediğin gibi uygula,
Gıkım çıkmayacak söz.
Yansam da yıkılsam da söz şikayetim olmayacak sevgili.
Sen ne yapsan bana sevimlidir, sevgilidir çünkü.
Akıl yürütmek yok söz sana.
Ben biçare aşığım, sevdamın sevdasına sevdalıyım,
Senin istediğin benim isteğimdir.
İster ayrılığı iste, ister kavuşmayı iste geçtim her ikisinden de,
Bana senin aşkın yeter sevgili.
Hatta ayrılığı kavuşmaktan daha fazla sever oldum.
Düşündüm de yakınlığı ve kavuşmayı ben istiyorum,
Belki nefsim vardır içinde.
Ayrılığı ve uzaklığı ise sen istiyorsun,
Bunun için ayrılığı ve uzaklığı sever oldum.
Senin istediğinde nefis yoktur çünkü sevgili.
Eğer uzaklığı istedinse benim için istemişsindi,
Eğer ayrılığı istemişsen benim için istemişsin,
Seviyorum senin istediğin ayrılığı ve uzaklığı
Herkes tuhaf gelse de.
Senin istediklerinle ve seninle meşgul olmak,
Kendi istediklerimle meşgul olmaktan daha sevimli ve sevgili sevgilim.
Sevgilim uzattım ellerimi semaya,
Baktım ki semada senin ellerin,
Diktim gözlerimi senin ellerine,
Ellerinde gözlerin,
Diktim gözlerimi gözlerine,
Utandım haya ettim,
Gözlerim kamaştı gözlerinin güzelliğinin haşmetinden,
Göremedim...aşığın.

Mustafa Özbağ

Mesnevîde Çinli ressam ve Rumlu ressam arasında geçen bir hikaye anlatılır. Rum ülkesinde (Rumi eskiden Anadolu'da yaşayanlara verilen isimdir.) Padişah Çinli ressamdan ve Rumlu ressamdan resim yapmasını ister. Sonuçta en güzel resim yapanı seçecektir.

Çinli ve Rum resamlara kapıları birbirine karşılıklı iki oda verilir. Çinli ressam yüzlerce çeşit renkte boyalar isterken Rum ressam sadece cila isterler. Çinli ressam sevinç içinde padişaha haber gönderirler, resimleri bitmiştir. Padişah odaya girdiğinde muhteşem bir resim görür, çok beğenir. Rum ressamın da ne yaptıklarını görmek için iki oda arasındaki perdeyi kaldırır. Bir de bakar ki Çinli ressamın duvarındaki resim Rum ressamın duvarına daha fazla ışıltıyla, parlaklıkla yansımış, üstelik padişahın aksi de bu güzel yansımada yerini almış. Rum ressam duvarı öyle cilalamışlar ki duvar bir ayna olmuş. Hazreti Mevlana hikayeyi şöyle bitirir:

Can Dostum!

Hakk aşkıları olan sufiler Rum ülkesinin ressamına benzerler. Onların kitapları ezberlenecek dersleri gösterecek hünerleri yoktur. Fakat onlar gönüllerini ibadetle, iyiliklerle cilalamışlardır. Hırstan, tamahtan, cimrilikten, kinden kurtulmuşlardır. Onların gönülleri, bir ayna gibi saf ve tertemizdir. Oraya hadsiz, hesapsız şekiller, suretler vurur. Orada görünür.

Gayp aleminin, hudutsuz olan, surete bürünmeyen sureti, Hz. Musa'nın gönül aynasına vurmuş ve Hz. Musa'nın koynuna sokup çıkardığı "el" de "Yedi Beyza" (beyaz el) halinde bembeyaz ve nur saçıcı olarak görünmüştü.

Gerçi o manevi suret, göklere, arşa, ferşe (yeryüzüne), denizlere, balığa ve bütün kainata sığmaz. Çünkü bunların hududu vardır. Sayıya sığar şeylerdir. Fakat gönül aynasının haddi, hududu, nihayeti yoktur. Acaba, gönül onunla mıdır? Yoksa gönül, o mudur? Burada akıl ya susar, yahut sapıtır, yoldan çıkar.

Gönül, hem sayıya sığar, hem sayısızdır. Yani hem kesrete dalmıştır, hem de vahdeti bulmuştur. Ona akseden nakışdan başka hiçbir nakış ebedi olarak kalmaz.

Ezelden ebede kadar gönüle yeni yeni nakışlar, tecelliler akseder, her nakış orada perdesiz olarak görünür. Gönüllerini Allah'ı anarak, iyi işler yaparak cilalamış, parlatmış olanlar renkten ve kokudan kurtulmuşlardır. Onlar, her an, işlerinde bir hoşluk, güzellik hissederler...

(Mesnevi I, 3470)

Şimdi benim gönlümden de bir yol olsa ötelere gitsem, diyen bizler...

İşte koca pir anlatmış göklere çıkan merdivenin yolunu

İşte uçmak isteyene kanat demiş

Bedenin abdestsiz namaz kılamayışı gibi

Kalbinde kirden pastan temizlenemedi

Göklere çıkmasına yol yok

O kalp değil mi ki Rabbim buyuruyor;

Hiç bir yere sığmadım

Mümin kulumun kalbine sığdım diye

Rabbim tecelligahı olsun kalbimiz

Öyle bir temiz olsun ki

En güzel misafir gelsin

Gönül bayram yeri olsun

İnşallah...

Son bir söz yine Hz. Mevlana'dan. Mevlânâ Fîhi mâ Fîh'te şu şiiere yer vermiştir:

Ey insan, sen nâme-i ilâhînin nüshasıdır. Cemâl-i şâhînin âyinesi sensin. Âlemde her ne varsa, senden hâric değildir. Dilediğin her şeyi kendinde ara; zîra hepsi sensin.

Mevlânâ'ya göre gönül aynası, dünyâ sevgisi, mal-mevki hırsı gibi mânevî tozlardan temizlenirse onda hem yaratılanlar hem de yaratan görülebilir.

BAKARA

6. ve 7.

AYETLER

Bismillahirrahmenirrahim

6- Şurası muhakkak ki o küfretmiş olanları (kâfirleri) inzâr etsen de inzâr etmesen de birdir, iman etmezler,

7- Allah, onların kalblerini de kulaklarını da mühürlemiştir. Gözlerinin üzerinde de bir perde var. Onlaradır azâb-ı azim.

İbn Abbas radiyallahu anh'a göre bu ayet, kendilerini Allah'ın, "hakki bile bile gizleyenler" diye vasfettiği inatçı yahudî reisleri hakkında inmiştir.¹

İkrime veya Saîd ibn Cübeyr'in İbn Abbâs'tan naklettiklerine göre Bakara Sûresi'nin başından itibaren 100 âyet birer birer isimlerini ve neseblerini saydığı Yahudi hahamları ile Evs ve Hazrec kabilelerinden münafıklar hakkında inmiştir.²

Şurası muhakkak ki o küfretmiş olanları inzâr etsen de inzâr etmesen de birdir, iman etmezler.

Taberi diyor ki: "Ali b. Ebu Talha'nın, Abdullah b. Abbas'tan naklettiğine göre ise, Abdullah b. Abbas bu âyeti şöyle izah etmiştir. "Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem bütün insanların iman etmelerini ve doğru yolda kendisine tabi olmalarını çok arzuluyordu. Onun bu şiddetli arzusunu bilen Allah Teâlâ, daha önce iman edecekleri yazılı olanlardan başkasının iman etmeyeceğini ve daha önce iman etmeyecekleri yazılı olanlardan başkasının da sapıklığa düşmeyeceğini bildirdi.

Bu âyette zikredilen kâfirlerden maksadın ehli kitap olan kâfirler olduğunun bir delili de şudur ki: "Allah Teâlâ, bundan sonra gelen âyetlerle, münafıklara ve Hz. Âdem ve Havva kıssasına değindikten sonra tekrar ehli kitaptan bahsetmiştir. Madem ki önce ehli kitabın müminleri söz konusu edilmiş ve yine ehli kitaba dönülmüştür. O halde bunların arasında zikredilen kâfirlerden maksat da, ehli kitap olan kâfirlerdir."

"Küfür" kelimesinin lügat mânâsı "Örtmek" demektir. Bundan dolayıdır ki, karanlığı ile bütün eşyayı örten geceye de "Kâfir" denmiştir, Yahudiler de Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem hak Peygamber olduğunu bildikleri halde o gerçeği gizlemeleri sebebiyle kendilerine "Gerçeği örten" anlamına "Kâfir" denmiştir.

Allah, onların kalblerini de kulaklarını da mühürlemiştir. Gözlerinin üzerinde de bir perde var. Onlaradır azâb-ı azim.

Taberi devamla diyor ki: "Bana göre bu mühürlenmenin izahı hususunda doğru yapılan yorum, bu gibi şeyleri izah eden tefsir, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem şu sahih hadisidir.

"Şüphesiz ki kul, bir hata işlediğinde kalbinde siyah bir nokta meydana gelir. Eğer o, bu hatadan el çeker, af diler ve tevbe edecek olursa kalbi parlatılır. Şayet tekrar o hataya dönecek olursa kalbindeki siyah noktalar artırılır. Öyle ki bütün kalbini kaplar. Allah Teala'nın şu âyetinde zikrettiği pas işte budur. "Hayır, doğrusu onların yaptıktan kalblerini paslandırmıştır"³

Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem bu hadis-i şerifiyle, beyan ediyor ki: Günahlar peşpeşe kalbin üzerine gelirse onu perdeler. Ve perdeleyince de Allah tarafından bir mühür onu mühürler. Artık iman böyle bir kalbe yol bulamaz. İnkâr da oradan çıkamaz.

İşte âyet-i kerimenin beyan ettiği "Allah onların kalblerini ve kulaklarını mühürlemiştir." ifadesi de bu hususu beyan etmektedir. Gözle görülen kapların içlerine bir şeyler konduktan sonra, açılmaları için mühürlendikleri gibi âyette zikredilen kâfirlerin kalbleri de kapatılmış ve Allah tarafından mühürlenmiştir. Artık onlara dışarıdan iman girmez, içeriden de inkâr çıkmaz. Ancak mühürün açılmasından sonra bir değişiklik olabilir.

Âyet-i kerimede geçen "Gözlerinin üzerinde de perde vardır," ifadesi, kâfirlerin kalblerinin ve kulaklarının mühürlenmelerinden sonra zikredilmiş ve onların inkârlarında ısrarlı olduklarını beyan etmiştir. Böylece Allah Teâlâ bu âyet-i kerime ile Muhammed sallallahu aleyhi ve selleme Yahudilerin hahamlarının halini tasvir etmiş, onların kalblerini mühürlediğini, böylece Allah tarafından gelen herhangi bir öğütü dinlemeyeceklerini, Muhammed sallallahu aleyhi ve selleme indirdiği kitabı düşünmeyeceklerini beyan etmiştir. Ayrıca onların kulaklarını da mühürlediğini böylece, Allah'ın Peygamberi olan Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in uyarılarını, öğütlerini ve Peygamber olduğunu gösteren delillerini dinlemediklerini, düşünmediklerini, O'nun hak Peygamber olduğunu bildikleri halde onu yalanlayarak Allahın azabına uğrayacaklarından korkmadıklarını beyan ediyor ve yine Resulullah sallallahu aleyhi ve selleme bildiriyor ki, onların gözlerinin üzerinde perde vardır. Hakkı göremezler ki kendilerinin sapıklıklarını ve adiliklerini anlamış olsunlar.

Allah Teâlâ, âyet-i kerimenin sonunda Resulullah sallallahu aleyhi ve selleme karşı çıkan bu Yahudi hahamları için büyük bir azap olduğunu, onun, Allah tarafından getirdiklerinin doğru olduğunu bildikleri halde, yalanlamalarının cezası olarak böyle bir azabı hak ettiklerini beyan etmektedir.

Abdullah b. Kesir, yine Mücahid'in şunları söylediğini rivayet etmiştir: "Paslanma, mühürlenmeden daha hafif, mühürlenme de kilitlenmeden daha hafiftir. Bunların en dehşetlisi kilitlenmedir."

En doğrusunu Allah celle celaluhu bilir.

Nergis EYLÜL

1- Fahreddin er-Razi, Mefatihü'l-Ğayb.

2- İbn Cerir et-Taberî, Câmiu'l-Beyân: 1/84.

3- Mutaffin suresi, 83/14

Prof. Dr. Bedrettin Çetiner, Fâtiha'dan Nâs'a Esbâb-ı Nüzül ve İbn Cerir et-Taberî, Câmiu'l-Beyân tefsirinden faydalanılmıştır.

PEYGAMBERLER TARİHİ İdris Aleyhisselamın Hayatı

“Dirilik istersen dostum, ölmeden önce öl. İdris böyle ölümle öldü de bizce cennetlik oldu.”

(Mesnevi)

İdris aleyhisselam, Kur'anı Kerim’de bahsi geçen peygamberlerin ikincisidir. Fakat bize aktarılan farklı rivayetlerde kendisinden önce Şit aleyhisselamın var olduğu ve onun da peygamberlik yaptığı aktarılmıştır. Allah-u Teala kitabında İdris aleyhisselamdan bahsederken onun sabreden ve salih kullardan olduğunu bildirmiştir.¹

İdris aleyhisselam şemail olarak; beyaz tenli, uzun boylu, geniş göğüslü, iri kemikli ve güzel yüzlüydü. Yürürken adımını kısa atardı. Vücudunda yaratılıştan beyaz bir nokta vardı. Sesi ince ve konuşması da yumuşaktı.² Rivayet edildiğine göre Hazreti Adem ve Hazreti Şit’e indirilen sahifelerden çok ders yaptığı için kendisine İdris adı verilmişti.³ Şit aleyhisselamdan sonra İdris aleyhisselama peygamberlik verilmiş ve 30 suhuf indirilmiştir.⁴ Kendisine bin kadar kişinin intisap ettiği aktarılmaktadır.⁵ İdris aleyhisselam, Hazreti Adem’den sonra ilk kalem kullanan ve kıyafet dikip giyen kişidir. Rivayete göre kendisinden önceki insanlar giyecek olarak hayvan derilerini kullanırlardı. Bu nedenle Hazreti İdris terzilerin piri olarak da kabul edilmiştir.⁶ Kendisinin fen ilimlerine vakıf olduğu, astronomi ve tıp alanlarında yetenekleri olduğu da aktarılmaktadır. Ayrıca nebiler arasında ilk at kullanarak Allah yolunda cihada çıkan yine İdris aleyhisselamdır.⁷

Ehli Kitaptan aktarılan bazı kaynaklarda Hazreti İdris’in hayatta olduğuna ve onun İsa aleyhisselam gibi göğe yükseltildiğine dair rivayetler vardır. Allahu Teala Meryem Suresi’nin 56. ve 57. ayetlerinde “İdris’i de an. Çünkü o özü sözü doğru bir peygamberdi. Biz onu yüce bir yere yükselttik.” buyurmuştur. Bu konuda İslami kaynaklarda da İdris aleyhisselamın cennette dördüncü, altıncı ve yedinci kat semada olduğuna dair farklı görüşler bulunmaktadır. Müfessirlerden bazıları burada aktarılan makamın manevi bir merteye olduğuna, bazılarıysa Hazreti İdris’i Allahu Teala’nın semaya çıkardığına işaret etmişlerdir.⁸ Bu noktada aktaracağımız son bilgimiz ise sevgili Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem’in miraç hadisesindedir. Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, miraç gecesi göğe yükseltilirken sema katlarında peygamberlerle görüşmüştür. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem, bu görüşmelerde İdris aleyhisselamla karşılaşmasını bizlere şöyle aktarır: “ ... Dördüncü kat semaya girdiğimizde Hazreti İdris ile karşılaştık. Cebrail bana ‘Bu İdris’tir. Ona selam ver.’ dedi. Ben selam verdim. O da selamıma mukabele etti. Sonra bana ‘Salih kardeş hoş geldin. Salih peygamber hoş geldin.’ dedi.”⁹

Sare Şüheda BAŞAK

1-bkz. Enbiya Suresi, 85-86.

2-Asım Köksal, Peygamberler Tarihi.

3-Salebi Arais, İbn. Kuteybe Maarif.

4-İbn. Esir Kamil, Taberi Tarih.

5-İbn. Kuteybe Maarif.

6-Doç. Dr. Abdullah Aydemir, İslami Kaynaklara Göre Peygamberler.

7-a.g.e.

8- Prof. Dr. İsmail Yiğit, Peygamberler Tarihi.

9-Kütübi Sitte.

RASULULLAH'IN NURUN'DA KURAN VE SÜNNET

Ey gözümün nuru Nebi, senin kokunun hayaliyle uyandım bu sabah, sağ tarafımdan kalktım, seni taklit ederek... Çünkü demiştin ki " **Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun.**" ¹ Sana uymak en güzel yol efendim.

Senin hasretinle her anımı geçirmeye çalıştım. Besmeleyle başladım... Abdestinle taçlandı sabahım. Her gaflete düştüğümde, senin öğrettiğin gibi " La İlahe İllallah " la toparlandım. Senin istediğin gibi düzenlemeye gayret ettim her saatimi. Etraftaki gıybetin iniltilerini duymamazlıktan gelmeye çalıştım. Sırf senin buyurduğun gibi kalbimden buğzettim. Kendini Kuran ve sünnet yoluna adanmış Üstadım Mustafa Özbağ hazretleri der ki "Hayat sevmek ve mücadele etmekten ibarettir." Belki namazımı düzgün kılamadım, belki hakkıyla getiremedim yerine, ama seni andım Ya Rasullallah. Sen "**Zikir halakaları cennet bahçesidir.**"²buyurduğun için, çıktım zikrullah yoluna; koşar adımlarla gittim bugün, sırf bir nefes dahi almak için. Ya Rasulallah, sen tebessümü mübarek cemalinden bırakmazsın ki, işte o yüzden gülümsedim etrafıma, bana diken atana bile gülümsedim ya Nebi. Çünkü sen böyle seversin. Hakkıyla kulluk edemesem de Rabb'ime, her an O'nu zikretmek için gayret ediyorum.

Bazen insanları anlayamıyorum; Kuran belli, sünnet belli, ne diye karışırırsın namazıma gözünü sevdiğim kardeşim! Bırak da eksikte olsam kılayım, huzuruna geleyim Rabb'imin. "**Zorlaştırmayınız, kolaylaştırınız**" ³ diyen bir Peygamberin ne ara zorlaştıran ümmeti olduk ki biz? O'nun demediği bir şeyi ne ara o demiş gibi atfettik? Nasıl bakarız gül yüzlü sevgiliye? Ey kardeşim gel ! O'nu analım. Analım ki muhabbetimiz artsın. Gel güzel kardeşim, bu kapı hepimize açık. O'na uyalım ki felaha ersin yüreğimiz. Seven sevdiğini dinler, cancağız, seven sevdiğini anar. "**Kişi sevdiğiyle beraberdir.**" ⁴Demez mi sevgililer sevgilisi sallallahu aleyhi vesellem? Aşıkların yanında olmak gerek ki aşk bulaşsın aşksız gönüllere...

Kainatin uğruna yaratıldığı sevgililer sevgilisi Peygamberimiz sallallahu aleyhi vesellem neler yaşamış bir düşünsene. Oysaki o her şeye rağmen hep hamd halindeydi. Her şey ona sevgiliydi. Her şeyin onun yüzü suyu hürmetine varıldığı Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, zorluklar karşısında mücadele ederken biz kimiz ki? Neden şikayet ederiz ki sahi? Her halimize elhamdülillah.

Rabbim bizleri yolundan ve dünyadaki cennet bahçelerinden ayırmasın.

Şimdi vakit gece, yine besmeleyle sağ yanıma yatarak girdim yatağıma, seni görme ümidiyle gözlerimi kapadım.

Rabia GÜL

1. Ali İmran/ 31.

2. Tirmizi, Deavat, 82.

3. Buhârî, 3/72.

4. Buhârî, Edeb, 96; Müslîm, Birr, 165.

ONLAR YILDIZLAR

ÇÖLDEKİ DENİZİN İNCİSİ EBU ZER EL GİFARİ

Allah Resulü sallallahu aleyhi vesellem buyurdu: "Allah Ebu Zer'e rahmet eylesin. O tek başına yürür, tek başına ölür ve tek başına haşrolur."

Yalnızlığın içerisinde aşkın, tüm renklerin ve seslerin çağlayana, çöllerde yaşayan zühd ve tevazu insanı, yayanın saçanın babası olarak tanınmış müthiş bir şahsiyet... İslam öncesi Cündeb b. Cünade olarak çağrılan, nübüvvet sonrası Mesihu'l İslam olarak bilinen Giffaroğullarına mensup gözü pek, tuttuğunu koparan, dediği dedik, kendi toplumundan aykırı bir genç... Sert bakışlarının altında gönlünün derinliklerindeki aşkı arayan cengaver bir yiğit... Annesi Remle binti Vakia, babası Cünde b. Süfyan, kabilesinin sancaktarı Ebu Zer el Giffarı radiyallahu anh. Mekke ve Medine arasında Bedir ile Rabiğ'in tam ortasında yaşayan Giffar Kabilesine mensup¹ İslam öncesi dönemde ticaret kervanlarını soymakta, yağmacılık ve eşkiyalıkta sınır tanımayan, önüne gelen kervanları vuran şaki bir kabilede yetişen, yaşadığı hayatın zirvelerinde gezinen, şakilerin reisi konumunda olan, cahiliyenin bütün karanlık işlerine bulaşan ve yaşadığı bu hayatın bir yandan da sorgulamasını yapan bir gençtir Ebu Zer. Artık yüreği daralır, sürekli kendini sorgular ve bir gece gönlünün derinliklerinde vicdanını tırmalayan duygularla kavminin tapındığı en büyük put olan Menat'ın karşısına geçerek derin bakışlar altında der ki: "Bu benim ilahım mı?" Eline bir taş alıp karşısında duran o taş yığınının atar. Puttan öyle bir ses çıkar ki o ses ile Ebu Zer sarsılır, öyle bir sarsılır ki adeta tam orta yerinden kendi içindeki putunu vurmıştır. Kendisine hiçbir faydası olmayan, kendini savunamayan bir taş, onun ilahı olabilir miydi hiç? İnanıldığı ne varsa kendi içinde birden yıkılır, çöllere doğru koşar, kendini çöllerin sessizliğindeki çığlıklarına bırakır. Gecenin karanlığında gözyaşları içinde secde halinde Allah'a yalvarıp yardım ister. Bu secde halinden o kadar lezzet alır ki öylece sabaha kadar kalır ve o günden sonra bu eylemi yapmaya devam eder.

Artık çöller onun Hira'sı, yüreğindeki fırtınalar Ebu Zer'in Cebrail'idir. Kendi vicdanının sesini dinler ve fitratını diriltir. Artık farklı sancılar içindedir. Ebu Zer böyle bir halde iken Mekke'den gelip Şam'a giden bazı kabilelerden Mekke'de yeni bir peygamberin çıktığını ve o şahsın şairane sözler söylediğini duyar. Çok meraklanıp iyi bir şair olan kardeşi Üneys'i Mekke'ye gönderip bu olay hakkında kendisine bilgi getirmesini ister. Üneys Mekke'ye varır ama Efendimizi göremez, sadece etrafta duyduklarını Ebu Zer'e anlatmak için geri döner.² Ebu Zer radiallahu anh, kardeşinin anlattıklarından pek de tatmin olmaz. Bizzat kendisi görüp bilgi almak ister ve Mekke'ye gider. Kâbe'nin bir köşesinde kendine bir mesken tutup orada Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemi bekler.³ Kimselere sormaz, azığını zem zem kılar, bekler ve bekler. Bir gün Hz. Ali radiallahu anhın dikkatini bu yabancı çeker ve yanına varıp kendisini tanıtip evine davet eder. Üç gün Hz. Ali'nin evinde misafir olur. Ne o Hz. Ali'ye bir soru sorar ne de Hz. Ali ona bir soru sorar. Böylece günler geçer ve Hz. Ali ondan emin olunca "Ne arıyorsun buralarda söyler misin, belki sana yardımcı olabilirim?" der. Ebu Zer "Ben yeni bir din iddiasında bulunan o peygamber denen şahsı görmek için geldim." der. Hz. Ali, tam yerine geldin, dercesine ona sevecen bakışı ile bakar. Hz. Ali götürecektir onu aradığı nura. Aralarında bir plan yaparlar, bu plan doğrultusunda hareket ederler. Safa tepesinde bir eve doğru yol alırlar.⁴Böylece iki yiğit Darü'l Erkam'a girerler. Heyecanlıdır.

Hız. Ebu Zer gönlünün tepelerinde gezinmeye başlar, tarifi imkansız duygu ve düşüncelerle kapıdan içeri süzülür, gözlerini odanın karşı duvarına diker. Tatlı, yumuşak bir ses "Hoş geldin Arap kardeş." der. Bu ses alır götürür Hız. Ebu Zer'i ta çölün derinliklerindeki denizlere. Nasıl bir bakış, nasıl bir seslenişti o ? Yüreğine inen sıcaklık yakmış eritmişti Ebu Zer'i. İçindeki çağlayan çoşar, bir anda gönlünün çoşkusu dudaklarının arasından titretilir ve duygulu bir ses tonu ile ilk defa "Esselamu aleyküm." diyerek karşılık verir.⁵ Evet daha ortada hiç selam yok iken selam vermişti. Dudakları susmuş, artık konuşan ta ötelere tanışan gönüller konuşmaya başlamıştı. Bu selama Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem karşılık verir. Yıllar sonra Hız. Ebu Zer bu olayı anlatırken "Vallahi ben, İslam'ın selamını ilk kez verdim." diyecektir.⁶

Bu selamlaşmalardan sonra Ebu Zer Mekke'ye neden geldiğini anlatır ve Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemden söylediği şiirlerinden bazılarını dillendirmesini ister. Rasullullah, kendisinin şair olmadığını, okuduğunun şiir olmadığını söyler ve Kuran'dan ayetler okumaya başlar. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem okudukça Ebu Zer 'i mestten meste götürür, bunlar hayatı boyunca hiç duymadığı huzurlu sözlerdir. Denizin yalnız incisi kendi kabuğundan çıkıp oracıkta hemen şahadet eder. İçini şehadetin mutluluğu kaplar. Allah Resulu onun kimlerden olduğunu sorar. O da Gıffar kabilesine mensub olduğunu söyler. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem biraz düşündükten sonra Gıffar kabilesinden birinin iman etmesini Rabbimizin hidayet yollarını bir insana açmasına yorar ve şöyle der: "Allah dilediği kimseye hidayet eder."⁷ Efendimiz devamında ona en büyük hakikat olan namazdan bahseder. Ebu Zer "Ya Resulullah ! Ben üç senedir böyle secde ediyordum! "⁸ Böyle secde etmeyi Allah celle celaluhu ona çöllerde öğretmiş, "LA İLAHE İLLALLAH" demişti ama bu kelimenin "Kelime-i Tayyibe /En güzel kelime" olabilmesi için "Muhammedün Resulullah" cümlesine ihtiyaç vardı. İşte üç senelik zaman sonunda vicdanının sesini dinleyen Ebu Zer kelime-i tayyibeyi söyler. Böylece üç senedir, tevhid üzere yaşayan Ebu Zer radiallahu anh sonunda imanın o büyük şerefine kavuşur. Hiç durmadan harekete geçer, şöyle der: "Ya Resulullah! İzin ver, gidip Kabe'de bu ilahi hakikatleri haykırayım." Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem "Ey Ebu Zer! Kavmimin sana zarar vermesinden korkuyorum." der ama Ebu Zer, bu, ne şartları düşünür ne de işin maslahatını. Kararlı bir tavırla cevap verdi. "Ya Resulullah, bana ne yapabilirler, en fazla beni öldürürler, varsın öldürsünler, bu hakikatler uğrunda ölmeyip de ne yapacağım?" Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Ebu Zer'in çok kararlı ve dediğini yapacak olduğunu gördü. "Tamam." Dedi "Git, ama dikkatli ol." Ebu Zer hiç vakit kaybetmeden harekete geçip Kabe'ye vardı, baktı ki Mekke'nin büyükleri bir yerde toplanmışlar. Onlara yakın bir yerde durdu ve en gür seda ile öğrendiği hakikatleri haykırdı. Ne müthiş bir seslenişti

Ebu Zer'in seslenişi. Bir şeylerin ardına saklanmadan hakikati haykıran cesur bir insandı, korkmuyordu. Müşrikler haikatin sesinden korktular. Bu haykıran da kimdi? Susturmalıydılar! Bir anda telaşlanıp üzerine saldırdılar ve yumruklarla, tekmelerle aralarına alarak dövdüler. Onlar dövdükçe Ebu Zer daha çok haykırıyor, haykırdıkça müşrikler daha da hırçınlaşıyorlardı. Hırçınlıkları, öfkeleri öylesine fazlaydı ki öldüresiye kadar dövdüler ve sonunda onu öldürdüklerini sanıp bıraktılar. Tam o anda henüz Müslüman olmamış olan Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem amcası Abbas geldi ve Mekkelilere "Siz ne yaptınız? Eğer o ölürse siz nasıl Şam'a giden kervanlarınızı Gıffar kabilesinin elinden kurtaracaksınız? Tanımadınız mı o Gıffarlı Ebu Zer'dir." dedi. Hız. Abbas birkaç kişinin yardımı ile Hız. Ebu Zer'i Kâbe'nin dışına çıkardı. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bu olaydan haberdar olup hemen Ebu Zer'in yanına geldi. Onun yanına yaklaştı, sevgi dolu yüreği ile ellerini ellerinin içine aldı. Ona bakıyordu Rahmet Peygamberi sallallahu aleyhi ve sellem. Gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Ebu Zer kan revan içindeydi ve Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem şöyle seslendi. "Ey Ebu Zer, ben sana demedim mi böyle yapma diye." Ebu Zer bir ara kendine geldi, güçlkle şunları tekrarladı: "Ya Resulullah! Eğer bana bir daha izin verirsen vallahi aynısını yeniden yaparım." İşte Ebu Zer nasıl da sevmiş nasıl da feda etmişti kendini hakkın ve hakikatın uğruna. Vazgeçer miydi davasından? "Hayır." Dedi Rahmet peygamberi sallallahu aleyhi ve sellem, dedi ama Ebu Zer durmayacak, haykırılarına devam edecekti ve birgün yine Kabe'nin yanına gitti. Mekke'li bazı hanımları İsaf ve Naila putuna taparlarken gördü ve acıyarak onlara baktıktan sonra alaycı bir tavırla: "Neden onları birbiri ile evlendirmiyorsunuz? Evlendirin de bir hayra vesile olun!" dedi. Putları ile dalga geçildiğini anlayan Mekke'li hanımlar çığlık atıp bağırıyorlardı. Mekkeliler tekrar Ebu Zer'i ortalarına alıp tekme tokat dövdüler.⁹

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem baktı ki Ebu Zer Mekke’de rahat durmayacak, ona “Şimdi biraz dinlen, kendine gelince de artık buralarda durma, doğruca kabilene dön, onları İslam’a davet et ve ben seni çağırmadıkça da gelme!” dedi. Ebu Zer kendini toparlayınca kabilesine geri döndü, hiç vakit kaybetmeden Eslem ve Gifar kabileleri arasında davet ve tebliğe başladı. Ona verilen görev buydu: İstihdam-ı ilahiye ve istihdamı Nebeviye. Ona bu alanda abidevi bir şahsiyet olma görevi yüklemişti. Özellikle ashap içerisinde bir alanda abideleşen o alanda rakipsiz olmalı ve herkesi bir adım geride bırakmalıydı. Ebu Zer diğer sahabilerden hep bir adım öndeydi. Mazeret üretmek, bahaneler dizmek onun işi değildi. Haklı bir mazereti bile bir Müslümanın yapamayacağı bir iş olarak görür, son ana kadar eylem amel noktasında çaba içerisinde olması gerektiğini yaşam tarzı ile gösterirdi. Kendisine verilmiş işi hemen eyleme geçiren, hedefine koşandı. O, bu ümmetin isteyeniyi değil, sahip olduğu neyi varsa her şeyini verenidir. Hayatı boyunca kimselerden bir şey istemeyen, kimselere el açmayan, kimselere yük olmayan, kimselere yaslanmayan bir insandı. İşte Ebu Zer olmanın en önemli yoluydu kimselerden bir şey istememek, isteyene vermektir. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem onun için şöyle buyurdu: “Ne gök altında ne de yer üstünde Peygamberlerden sonra Ebu Zerden daha doğru sözlüsünü barındırmamıştır.”¹⁰ İşte tek olmak kolay bir şey değildi. Ama tek başına bile nasıl bir ümmet olunacağını da Allah celle celaluhu bu ümmete birinin hayatı ile gösterdi.

Ebu Zer İslam’ın tebliğine önce annesi ve kardeşinden başladı. Bir gün Hendek gazvesinden sonra Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Medine’de bir grup sahabe ile oturmaktaydı. Baktılar ki uzaklardan bir toz bulutu yükseliyor, sonra büyük bir kalabalığın kendilerine doğru geldiklerini gördüler. Bazıları endişelenir, acaba gelenler bir düşman birliği mi diye düşünürler. Gelenler yaklaştıkça tekbir sesleri duyulur. Görürler ki Gifar ve Eslem kabilesine mensup Müslümanlar, başlarında keskin bakışlı yiğit, Ebu Zer vardır. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem öyle bir sevinir ki hemen ona doğru yürür ve Ebu Zer’e sımsıkı sarılır, Ebu Zer onu özlemiştir. Onun kokusunu ta derununa çeker, hasret ile sevinç gözyaşları akar her iki gözden, bir müddet böyle özlem ve hasret giderirler. Ebu Zer der ki “Efendimiz bana pek çok kez sarılmıştır da iki sarılışını hiç unutmuyorum. Biri, kabileden Müslüman olanlarla Medine’ye geldiğim ilk gün, diğeri ise vefatına yakın olan günlerdi...” Sonra Efendimiz Ebu Zer’e sordu. “Ey Ebu Zer, bunlar kim?” Ebu Zer: “Ya Resulullah! Bunlar benim kabilem olan Gifar kabilesidir.” Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem sevinir, “Allah celle celaluhu Gifar’a mağfiret etsin, bağışlasın.” diye dua eder. Sonra o topluluğun içerisinde olan diğerlerini sorar: “Bunlar kim?” Ebu Zer onların da Eslem kabilesinden olduğunu söyler. Efendimiz onlara da “Allah celle celaluhu Eslem’i salim kılsın, kurtarsın.” diye dua eder. Bu Ebu Zer’in azmi idi, tek başına iki kabileyi İslam’la tanıştırmıştı.

Artık Ebu Zer için yepyeni bir hayat başlamıştı. Medine’ye gelir gelmez Ashabı Suffa talebelerinden oldu. Bir gün Medine’de çok sevdiği Bilal-i Habeşi ile aralarında bir mesele hakkında anlaşmazlık olur sonra bu anlaşmazlık biraz uzayınca Ebu Zer kendini tutamaz ve Hz. Bilal’e “Sus ey siyah kadının oğlu!” der. Hz. Bilal radiyallahu anh bu sözden çok kırılmış olarak hiçbir şey söylemeden Allah Resulüne gider ve der ki: “Ya Resulullah! Ebu Zer ile aramda bir anlaşmazlık oldu ve Ebu Zer bana ‘Sus ey siyah kadının oğlu.’ dedi.” der. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bu duruma gadaplanır, alındaki damar şişer ve : “Bana çabuk Ebu Zer’i çağırın!” der. Ebu Zer huzura gelir, Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem kızgın bir ses tonu ile der ki: “Ey Ebu Zer! Sen halen cahiliyenin kokusunu üzerinden atmadın mı? Senin Bilal’e söylediğin bu sözden ötürü senden cahiliyyenin kokusu geliyor!” Ebu Zer hiçbir şey söyleyemez, yaptığıнын yanlışlığını anlar ve boynunu bükerek huzur-u risâletten çıkar. Hemen Hz. Bilal’in evine gider. Başını kapısının eşiğine koyar ve der ki “Vallahi ey Bilal! Eğer ayağını Allah Resulünü gadaba getiren o sözü söyleyen şu ağza basmazsan başımı eşliğinden kaldırmam.” dedi. Hz. Bilal, yapılan bu özürden hoşnut olarak “Tamam, seni affettim, kalk.” der. Ebu Zer “Hayır, eğer ayaklarınla bu ağza basmazsan asla kalkmayacağım.” der. Hz. Bilal onun kararlılığını görünce ayağı ile hafifçe dudaklarına dokunur ve Ebu Zer ayağa kalkar, birbirlerine sarılıp helalleşirler. Bu Ebu Zer’ce bir özürdü, özrü bile cesurcaydı. Hatadan nasıl dönülmesi gerektiğini davranışları ile göstermişti.

Tebliğ hızlıca yayılıyor ve İslam devleti gün geçtikçe büyüyor, her geçen gün Efendimiz bir sahabiye bir yerlere atıyor, davet mektupları gönderiyor, fakat Ebu Zer'e hiçbir görev verilmiyordu. Bu duruma dayanamayan Ebu Zer, bir gün huzura varır ve "Ya Resulullah! Herkesi bir görev ile bir yerlere gönderdiniz. Beni de bir valilik ile bir yerlere gönderseniz, ben de gitsem hizmet etsem olmaz mı?" diye sorar. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, Ebu Zer'e şöyle bir bakar ve tebessüm ederek der ki: "Ey Ebu Zer! Sen zayıf kalplisin. Emirlik ise mutlak bir emanettir, sen o işlerin adamı değilsin, ben kendim için istediğimi ancak senin için de isterim. Altında kalacağın bir yükü sana vermem." Bu nasıl müthiş bir insan tanıma kabiliyetiydi. Ebu Zer şahsi duruşunu Tebuk seferinde de gösterir. Medine'nin hurmaları olmuştur, hasat mevsimidir. Ama Allah celle celaluhu böyle bir zamanda güçlü bir düşmanın sahip olduğu bir bölge olan Tebuk'a gidilmesi emrini verdi. Yol uzun, düşman kavi, imkanlar ise yetersizdi. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem günler öncesinden sefer hazırlıklarına başlar, herkesi orduyu donatmak için infaka çağırır.

Ellerinde malı mülkü olanlar verir, fakat bir de veremeyenler, sefere katılmayacak durumda olanlar vardı. Bunlardan biri de hayatı boyunca kimseden bir şey istemeyen Ebu Zer'di ama Tebuk seferini duyar duymaz hazırlığını yapar. İslam ordusunun Medine'den çıkışından hemen sonra yaşlı devesi ile yola koyulur, devenin yaşlı oluşu onu yavaşlatıp ordu ile arasını iyice açar. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ve sahabeler ilerlemektedirler, ilerlerken de sahabeler kendi aralarında konuşurlar. Diyorlar ki "Falanca sefere katılmadı." aralarından biri de "Biliyor musunuz Ebu Zer de gelmedi." Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem biraz duraksayıp şöyle söyledi: "Bırakın onu, eğer onda bir hayır varsa, Allah onu size kavuşturur, eğer ondan bir hayır yoksa Allah onu sizden uzaklaştırır." buyurdu. Ebu Zer baktı ki yaşlı deve ile bu iş olmayacak, devesini çölün ortasına salar, sırtına heybesini alır, yürüyerek Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ve Müslümanlara yetişmeye çalışır, lakin yetişemez. Geri dönüp kendi mazeretini Efendimize bildirebilirdi. Ama Ebu Zer asla mazereti kendine yakıştıramaz, elinden gelenin daha üstünü yapmaya çalışırdı. Tebuk'un zorlu yollarında iman ile yürüyerek ilerledi. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ashabi ile bir yerde konaklayıp dinleniyorlardı. O anda biri uzaklardan gelen toz bulutunu gördü: "Ya Resulullah! Biri geliyor." diyerek seslendi. Bu gelenin düşman mı, dost mu olduğunu aralarında tahmin ederek tam bir merak içindeyken Efendimiz "KUN EBA ZER! (Gelen Ebu Zer olsun!)" der.¹² Gelen yolcu yavaş yavaş yaklaştı. Ashaptan biri: "Evet, evet, gelen Ebu Zer'dir, bu o!" diye haykırır. Bunun üzerine Efendimiz, Ebu Zer'in kim olduğunu, kim olacağını tarihe silinmeyecek harflerle yazar ve şöyle der: "ALLAH EBU ZER'E RAHMET ETSİN. O YALNIZ YÜRÜR, YALNIZ ÖLÜR VE YALNIZ HAŞROLUNUR."

Hız. Ebu Zer yine her zaman olduğu gibi yalnızdı ve Allah'a olan imanı ile hedefine ulaşmış, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem kavuşmuştu. Efendimiz büyük bir mutluluk duyarak ondan razı olup onunla kucaklaşır. Bundan sonraki hayatını hep Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem yanında geçirir.

Devam edecektir...

Ulviye DENİZ

1 Müstetrek, Hakim.

2 İbn Hacer, El-İsabe, IV, 2217, İbn Sad Tabakat, IV, 246.

3 İbn Sad Tabakat, IV, 246.

4 İbn Kesir, El Bidaye.

5 İbn Sad Tabakat, IV, 251.

6 Müslim, Fezalüs Sahabe, 132.

7 İbn Sad Tabakat, IV, 251.

8 İbn Sad Tabakat, IV, 246.

9 İbn Sad Tabakat, IV, 247- 248.

10 Tirmizi, Menakıb, 342 -343.

11 İbn Esir el Kamil, II, 280.

12 İbn Hacer el İsabe.

YAKINLIK

Yakin; kesin bilgi ve inanç anlamında mantık, felsefe, kelam, fıkıh ve tasavvuf terimi olarak sözlükte tanımlanmaktadır. Tasavvufta yakini üç kısma ayırmışlar. İlmel yakın; delilden anlaşılan ilim. Aynel yakın; müşahede ve keşiften anlaşılan ilim. Hakkel yakın; gözlemlenen şeyden irade edilen hususun ilimde hasıl olması.¹Örnekleme gerekirse; Medine-i münevverede yaşayan bir kimse, ömründe hiç kar görmese, kar kendisine anlatılsa, bu kimsenin kar hakkındaki bilgisine ilmел yakın denir. Yakından karı görmekle hasıl olan bilgisine de aynel yakın denir. Karı eline alıp incelese, soğukluğunu öğrense, biraz yiyip tadına baksa, bu bilgisine de hakkel yakın denebilir.²

Sohbetlerinden birinde Mevlevi Üstadı Hacı Mustafa Özbağ Efendi "Yakınlık nedir, açıklayabilir misiniz?" sorusuna cevap olarak:

"Hadisi kutside Cenab-ı Hak Hz. Peygamber sallallahu aleyhi vesselamin üzerinden buyurmuş ki "Kim farzları yerine getirirse Allah'a en sevimli işi yapar. Nafilelerle Allah'a yaklaşır." Demek ki farzları yerine getirecek Allah'a en sevgili işi, en sevgili olan ameli işleyecek. Burada farzları da yerine getirmek bizim insanımız nazarında sadece farz ibadetleri yerine getirmek olarak algılanıyor. Bu sadece farz ibadetleri yerine getirmek olarak değil; farzlardan en önemli olanı da haramlardan uzak durmak. Bir kimsenin haramdan uzak durması da farzdır. Sadece ibadeti içine almaz. İslam toplumu ne yazık ki burada zayıf. Camiler dolu bir şekilde, herkes oruç tutuyor. Herkes bir şekilde namaz kılmaya çalışıyor, bir şekilde haccını yapıyor, umresini yapıyor. Bunda bir sıkıntı yok. Sıkıntı diğer farzlarda, günahı kebairelerden uzak durmakta... Haramlardan uzak durmakta sıkıntı var. Haramlardan uzak durmayı gerçekleştiremiyor. Oysa Peygamber sallallahu aleyhi vesselam hazretleri güzel ahlakı methetti, hatta dedi ki; "Nafile ibadetlerden en üstündür." Bazı rivayetlerde dedi ki "Nafile namazlardan, nafile oruçlardan üstündür." Bazı rivayetlerde "Cihattan üstündür." dedi. Bazı rivayetlerde "Farz namaz ve oruçla eşdeğerdedir." dedi. Bakın "Farz namazla, farz oruçla, farz hacla eşdeğerdedir." dedi. Bir Tirmizi rivayeti var enteresan "Üstündür." diye. Bunun zayıf olduğunu söylemişler ama üstündür, normalde namazdan ve oruçtan üstündür güzel ahlak.

Güzel ahlak, 1. derecede haramlardan uzak durmak, insanların yakınlığı elde edeceği, yakınleşeceği en önemli şey haramlardan uzak durup güzel ahlakla ahlaklanmak, bunun temeli. Yani bunun üzerinde çok fazla duruyoruz. Sufiler için, sufilik; güzel ahlakıdır. Çünkü, tasavvuf güzel ahlakıdır. Bir üstadla bağlanmak güzel ahlakıdır. Orda namaz kılmak, oruç tutmak öğretilmez, güzel ahlak öğretilir. Ve bir kimse, bir sufi topluluğa güzel ahlak için girer ve o topluluk ahlakını güzelleştirmeye çalışır. Birbirine bakarak ahlakını güzelleştirir. Güzel ahlakın en temel noktası, Müslüman o dur ki diğer Müslümanlar onun dilinden emindirlir, mümin o dur ki, diğer insanlar canlarından emindir. Başka bir hadisi şerifte "Sizin en hayırlınız etrafına hiç zarar vermeyeninizdir." Başka bir hadisi şerif; "İki dudağının arası ile çok affedersiniz, iki bacağının arasını muhafaza edene Cennet yakındır." der. Hatta başka bir rivayette "Bunun ikisini korumaya söz verene, Cennetle söz verildi." der. Demek ki yakınlığın başlangıcı farz ibadetleri yerine getirmek. Bu, ilmen yakın. Yakınlığın ikinci adımı en güzel ahlakla ahlaklanmak: Aynel yakın. Ve Allah onu sever. Çünkü, o güzel ahlakla yani nafilelerle yaklaştıkça yaklaşır diyor. Kul güzel ahlakla yaklaştıkça yaklaşır. Bakın yaklaştıkça yaklaşır, yaklaştıkça yaklaşır. O kimsenin hakkel yakine doğru yürümesi, hakkel yakın noktasını Cenab-ı Hak kendi üzerine alıyor. Burada o kimsenin, Allah affetsin, seçilmişliği de giriyor. Benim kendimce sezindiğim şey bu. Çünkü, Allah onu sever, diyor. O yaklaştıkça yaklaşır, yaklaştıkça yaklaşır... Yaklaştıkça yaklaşmak, kula ait. Ama yaklaştıkça yaklaşanı, Allah sever. Allah'ın sevgisinin o kimsenin üzerinde tecelli etmesi; hakkel yakın. Ama bu hakkel yakının oluşması için kulun yapması gereken şey yaklaştıkça yaklaşmak... Bakın, bu yaklaştıkça yaklaşmanın şevk ehli, o kimse yaklaştıkça yaklaşmak için, Allah'ın onu sevmesi lazım. Eğer Allah sevmezse, o kimse yaklaştıkça yaklaşma halini koruyamaz. Yaklaştıkça yaklaşma

hali şevktir çünkü. Her daim kendini taze tutmak, her daim kendini yakın noktada tutmaya gayret etmek, her daim kendisini bu noktada koşuşturmaya tabi tutması, her daim kendini tazelemesi, her nefes kendini ona doğru yaklaşması asıl uygulanması gereken, asıl yapılması gereken şey budur. Bize de düşen vazife, kula düşen vazife, sufiye düşen vazife; yakınlığı elde etmek için farzları yerine getirmek. Farzları yerine getirmekte, haramlardan uzak durmak da var. Günahı kebairelerden uzak durmak var. Ardından nafilelerle yaklaşmak... Nafilelerle yaklaşmak çok namaz değil, çok oruç değil. Bakın bütün Ümmeti Muhammed'in yapmış olduğu hatalardan birisi bu. Yani sabaha kadar namaz kılmak olarak görüyor onu. Sabaha kadar namaz kılmaya çalışan kimse, eşini dövüyor. Sabaha kadar namaz kılmaya çalışan kimse, gıybet ediyor, dedikodu ediyor, iftira atıyor. Kendince böyle nafile namazlara nafile oruçlara dikkat eden bir kimse; aslında dilini korusa, o nafilelerle uçacak. Yaklaştıkça yakınlaşmanın tadını alacak. Ama gel gelelim o ahlakla kendisini frenleyemiyor, güzel ahlakla kendisini tamamlamaya çalışmıyor. En aşağı seviyesi hiç kimseye zarar vermemesi. "Sizin en hayırlınız etrafına en fazla faydası dokunanınızdır. " ya faydan dokunsun senin bir yerlere, birisinin elinden tut, birisine bir nasihat et, birisine bir tatlı davran, birisine bir güler yüzlü davran müminin mümine tebessüm etmesi sadakadan sayıldı. Mübarek bir tebessüm et ya. Tebessüm etmekte mi az, bir selam ver. E bir gıybet etme, üzerine farz olmayan işe karışma, seni ilgilendirmeyen işleri terk et, ahlak olarak bu sana yeter. Hadisi şerifte öyle diyor. Yani müminin kendisini ilgilendirmeyen işleri terk etmesi kadar güzel bir özelliği güzel bir hassasiyeti olmaz bırak. Bugünün Müslümanların en büyük hastalığı aslında, çünkü Müslümanların da hastalığı; ahlak. Bakın ahlak... En büyük problem bu. Benim bugüne kadar tespit ettiğim en büyük problem bu. Bakın en büyük problem. Yoksa ibadetleri yapıyor herkes sıkıntı yok. Herkes yapıyor ibadetleri hiçbir problem yok. Ama herkes güzel ahlakın peşinde koşmuyor, herkes dilimi nasıl muhafaza ederimin arkasında koşmuyor. Bir gün gıybet etmeden geçirin desem çok zor. Bir gün gıybet etme. Bir gün dilini koru, dedikodu etme, gıybet etme. İmanın tadını almak istiyorsan bir gün dilini koru. Bir gün... İmanın tadını alacak ve o zaman yakınlığı de elde etmiş olacak, yakınlığı de elde edecek. Esmalar nefsin kategorisine girer, bu yakınlık ise bu nefis kategorisinin dışında bir şeydir. Aslında, asıl sufilik budur. Sabahtan akşama kadar zikrediyor ama ahıksızlığı ile sabahtan akşama kadar zikrettiği şeyi bir anda götürüyor. Allah muhafaza eylesin." demiştir.

Allah'a en yakın olan Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi vesellemdir. O da Kur'an ahlakıyla, Allah'ın ahlakıyla ahlaklanmıştır. Allah'a yakın olmanın yollarından biri de Hz. Muhammed sallallahu aleyhi veselleme yakın olmaktan geçer. Bu da onun izinden giderek, ahlakını örnek alarak, sünnetlerine uyarak mümkün olur. Hadiste; "Kıyamet günü bana en yakın olanlar ve şefaata hak kazananlar, benim üzerime en fazla salavat getirenlerinizdir." (Tirmizi) buyrulmuştur.

Zikir; anmak, hatırlamak manasında kullanılır. Bizler de Hz. Muhammed sallallahu aleyhi veselleme her anışımızda salavat getiririz. Ebu Muhammed Ka'b ibni Ucre (Allah O'ndan razı olsun) şöyle demiştir: Rasullullah (sallallahu aleyhi vesellem) yanımıza gelmişti, ona: "Ya Rasullullah, sana nasıl selam vereceğimizi öğrendik, fakat size nasıl salavat getireceğiz?" diye sorduk. O da "Şöyle deyiniz." buyurdu: "Allahümme salli ala Muhammedin ve ala ali Muhammed kema salleyte ala ali İbrahim inneke hamidun mecid, Allahume barik ala Muhammedin ve ala ali Muhammedin kema barakte ala ali İbrahime inneke hamidun mecid. (Ey Allah'ım, İbrahim'in soyundan gelenlere nasıl rahmet ettinse, Muhammed'e ve O'nun soyundan gelenlere de rahmet et. Şüphesiz sen övülmeye layık ve yücesin. Ey Allah'ım, İbrahim'in soyundan gelenleri mübarek kıldığın gibi, Muhammed'e ve onun soyundan gelenleri de mübarek kıl. Şüphesiz sen övülmeye layık ve yücelerin yücesisin.)" (Buhari, Deavat, 32; Müslim, Salat, 66) 3 hadisinden de nasıl salavat getireceğimizi öğreniyoruz.

Allah bir hadisi şerifte "Sana (Hz. Muhammed sallallahu aleyhi veselleme) salavat getirmeyeni unuttu." diyor. O da; "Amin." diyor. Şimdi baktığımız zaman Peygamberi dahi olsam adı anıldığı zaman ona salatu selam övgü getirilmediği zaman şiddetle unuttuğunu cezalandıracağını söylüyor. Yalnız Allah kendi için böyle bir şey söylemiyor. "Ben de salatu selam getiririm." diyor Cenab-ı Hak, Hz. Peygamber sallallahu aleyhi vesellem için. "Ben de salatu selam getiririm, melekler de getirir. Ey iman edenler sizler de getirin." diyor ayeti kerimede. (Ahzab-56).

Mevlevi Üstadı Hacı Mustafa Özbağ Efendi: "Ben bütün varlığın, var edilenin nurunu; Muhammedi olarak görüyorum. Cenab-ı Hakkın salatu selam getirmesi, bütün varlığa hayat vermesi, bütün varoluşa bu hakikat noktasında, böyle görüyorum. Normalde salatu selam getirmeye, ilmen yakın noktasında

bakılacak olursa; Cenab-ı Hak Hz. Peygamber sallallahu aleyhi veselleme övüyor, methediyor. Buna aynel yakın noktasında bakılacak olursa; Cenab-ı Hak sıfatlarının tamamını onun üzerinde tecelli ettiriyor. Yani bir şekilde kendini övmüş oluyor. Hakikat noktasında baktığımızda, bütün varlık bu manada Hz. Peygamber sallallahu aleyhi vesellemin ruhaniyeti ve nuraniyeti ise o zaman, varlığın devam etmesi, hayat bulması onun salatu selamına bağlı. Burası anlaşılacak bir şey değil zaten. Bu bizim söylememizle değil, onun söylemesiyle... Bize de düşen, salatu selam etmek, salatu selam etmeninde bu noktada bizim kendi içimizde de, ilmen yakın, aynel yakın, hakkel yakın noktası var. İlmen yakın noktası emredilmiş zahiren; salatu selam okuyacaksınız. Aynel yakın noktasıyla, hakkel yakın noktası farklı şeyler. Hz. Peygamber sallallahu aleyhi veselleme sadece bir peygamber olarak görürsen ona sadece salatu selam getirirsin. Ardından ona salatu selam getirmek, onun bütün sünnetlerini yerine getirmeye gayret etmektir. Ama aynel yakın noktası, hakkel yakın noktası; onun nuraniyetini, belkide varlığın bütün kademelerinde ve O'nun tecelliyatlarını seyretmektir. Ben varlığı tamamıyla Allah "Kün(ol)." dedi ya, o kün(ol) dediği şeyi ilk yaratırken de Allah kendi ruhundan ve nurundan yarattı. Varlığı tamamıyla ben Hz. Peygamber sallallahu aleyhi vesellemin nuraniyeti olarak görüyorum, bu benim kendi düşüncem." demiştir sohbetlerinden birinde.

Salavat ile ilgili hadisler:

Ebu Hüreyre (Allah ondan razı olsun)'den rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi veselleme şöyle buyurdu: "Bir cemaat oturduğu mecliste Allah'ı anmaz ve peygamberine salat ve selam getirmelerse bu toplantı onlar için bir pişmanlık olur. Allah dilerse onlara azab eder, dilerse bağışlar." (Tirmizi, Deavat 8)

"Adım anıldığında salavat getirin ve dua edin. Zira nerede olursanız olun, salat ve selamlarınız bana ulaşır." (Ebu Davud)

"Gerçek cimri, yanında zikrim geçtiği halde bana salavat okumayandır." (Tirmizi)

"Dua sema ile arz arasında durur. Bana salât okunmadıkça, Allah'a yükselmez. [Beni hayvanına binen yolcunun maşrabası yerine tutmayın. Bana, duanızın başında, ortasında ve sonunda salât okuyun.]" (Tirmizi, Salat 352, (486).

Rasulullah sallallahu aleyhi veselleme dua eden bir adamın, dua sırasında, Hz. Peygamber sallallahu aleyhi veselleme salat ve selam okumadığına şahit olmuştu. Hemen: "Bu kimse acele etti." buyurdu. Sonra adamı çağırıp: "Biriniz dua ederken, Allah Teala'ya hamd ve sena ederek başlasın. Sonra Peygamber'e salat okusun. Sonra da dilediğini istesin." buyurdu. (Tirmizi, De'avat: 66; Ebu Davud, Salat: 368; Nesai, Sehv: 48.)

Allah'a yakınlık haramları terk ederek, farzları yerine getirek, nafilelerle yani Hz. Muhammed sallallahu aleyhi vesellemin sünnetlerine uyarak, Hz. Muhammed'in ahlakıyla ahlaklanarak olur. Hz. Muhammed

Mustafa sallallahu aleyhi veselleme salat ve selam olsun. Allah'a, Hz. Muhammed sallallahu aleyhi veselleme ve Allah'ın dostlarına yakın olanlardan olmak duasıyla...

Ecrin TUNA

1) Kitabu İstilahî's Sufiyye (Tasavvuf İstihlâhları Kitabı), Şeyhu'l Ekber MUHYİDDİN İBN. ARABİ K.S., sy. 143-144 .
2) <http://www.dinimizislam.com/detay.asp?Aid=2634>
3) Riyazus-Salihîn, İmam Nevevi, sy. 544.

ÇAY SOHBETLERİ

Muhabbet söz konusu olunca cananla bir bardak çay yoldaşlık eder gönüllerimize. Bizim sözümüz de muhabbetimiz de ondan başkası değildir. O gönüller sultanı sallallahu aleyhi ve sellem buyurur ki *"Allah'ım, şu iki adamdan -Ebu Cehil ve Ömer bin hattab'tan- sana en sevimli olanı ile İslam'ı güçlendir."* Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem sözünü şöyle sürdürdü: *"O iki kişiden Allah'a sevimli olanı Ömer'dir."* Biri akıl aleminde helak olur, diğeri ise can şarabında can bulur.¹

-Can bahsi başka bir makamdır, can şarabının başka bir kıvamı vardır.Akıl bahisleri hüküm sürdüğü sırada Ömer'le Ebûlhakem sırdaştı. Fakat Ömer, akıl aleminden can alemine gelince can bahsinde Ebûlhakem Ebu Cehil oldu.²"Ey gönüllerimizin cananı olan dostumuz, herkesin Ebu Cehil'i vardır. Siz içinizdeki Ebu Cehil'i nasıl fark ettiniz?

-Bir sabah uyandığımda,ertelenmiş hüznlerle dolu heybemin ağırlığının yırtıldığını gördüm penceremde. Anladım, öğrendiklerimin bildiklerimin eksikliğinde çoğalacağını ve bildim bu günün ömrümün en başka günü olacağını. Gündüze gebe düşlerimin en derin karanlığında, zihnime kazınan bir isimle uyandığım o günle, bu başka gün aynıydı. Taha bin Nazif diye fısıldamıştı bir ses uykuda Taha bin Nazif...

İsminin peşine düşüşümün ertesinde, bir gölgeli koridorda buldum kendimi. Yuvarlak bir salonun kat kat dolmuş balkonlarında, tanımadığım ve bilmediğim yüzlerce yüzün arasında kaybolmuştum, düşle gelen ertesi gecenin ucunda. Siyah kübbeli bir derviş belirirken uzun, kadim sütunlu koridorun içinde, dışta kalmanın endişesiyle düşüverdim peşine. Heybetli adımlarına yetişmeye çalışırken, aramızdaki duvarı farketmemiştim bile. Zira duvarın ötesindeki görevbilmenin saadetiyle nereye ve kime gittiğimi ve arada bir duvar olduğunu bilmeksizin ilerliyordum. Ve aralanıyordu evvel-ahir kapılar, kırmızı cüppesi yeşil sarığı ile parıldayan bir nur sultanının kucaklayışında.

Düş yorgunu bu gecenin nihayetinde, düşülen yolların sonunda kavuştuğum Nur sultanın dergahında bulurken kendimi, yüzyıllık hasretliğin vuslatına erdim sanırken, ayrılık kelimesinin manasının derinliklerinde kaybolacağımı bilmiyordum. Bu koskoca dergahta tanıdığım ve bildiğim tek kişinin, o muhteşem "Sultan"ın misafiryiken, bu denli sevenin sadece ben olduğumu sanıyordum. Düş ertesi gecelerin, hayal meyal aralanan sayfalarından gerçeğe süzülen ruhun mahmurluğu ile aralanan gözlerim, aynı sevgiyle bakan yüzlerce yüzün bakışlarına şahit olduğunda bildi. Bildi ve anladı ki seven meğer ne çokken, sevilen bir imiş. Ve anladım yuvarlak salonun etrafında sıralanan yüzlere, ne vakitten bu yana aşına olduğumu. "Elesti bi Rabbiküm".....Belaaaaa,belaaa....Yuvarlak salonun ise Karabaş Veli Tekkesi kubbesi altında gizlendiğini. Huuuuuu...

Yüzlerce suretin arasında O'nun emaneti olup da soluklanınca, bildim bu suretlerle tanışıklığın ancak bir kardeşlik halakasının zincirleriyle bağlandığını. İşte o vakit her suretin bir surete kayan rayihalarının arasında bir olup daldım yeniden hayalin koridoruna...

-**"Cehil bahsine gelirsek o Allah'ın zindanıdır. İlim bahsine gelirsek onun bağı ve sayvanı. Uyursak onun sarhoşlarıyız; uyanık olursak onun hikayesinden bahsetmekteyiz."**³Ey gönüllerimizin cananı olan dostumuz, bize uyanık olma hikayenizden bahseder misiniz?

-İlk gözümü açtığımda bir gemide buldum kendimi. Bir gemi dolusu insan yanyana sıralanmış, gözlerini kapamış fısıldıyordu"Hay"diye:

**"Bülbülden bir nida geldi güllere, sefasın sürmeden geçti gidiyor
Üftadeler yalın ayak yollarda, ağlayu ağlayu düştü gidiyor"**

Allah diye coşan yüreğim hemen karışmak istedi aralarına, ama gölge beni ne görüyor ne de duyuyorlardı. Karanlık denizde yol alan gemide bir ışık parıldayarak yardı Hay diye zikreden koridoru. Beyaz sakallı, nur yüzlü bir insana hepsi hürmetle ve birbirinin aynı bakışlarla hayran hayran bakmakta idiler. O an gölge koridorundan ve gölge benden sıyrılıp karışmak istedim aralarına ve hepsinin ortak arzusu olan o beyaz mübarek elleri tutmak ve hiç bırakmamak arzusuyla yandım. Anladım ve bildim o vakit, gemide kendilerini kaybedip "Hay" diye haykıran yüzlerin hepsinin kardeşlik düsturuyla bir arada oluşlarını. Ve bir baba gibi evlatlarını omuzları altında toplayanın bir babadan çok daha ötesi olduğunu.

Gözümü tekrar açtığımda bir billuriyeci dükkanında buluverdim kendimi. Harikalar diyarında idim sanki. Çünkü ömrümde hiç bu kadar güzel cam eşyanın bir arada bulunuşunun ahengine kapılmamıştım.

Birbirinden güzel fincanlar adeta bir kahve seramonisine başlamışken, çay bardaklarının ihtişamlı güzelliğini takip eden rengarenk kaşıklar ve tabaklar bu çok sesli senfoninin dilsiz kahramanları olmuşlardı sanki, köşede duruveren ahşap eski radyo, tüm nağmeleri karnında biriktirirken bir kıs masalı anlatan arkadaşlarının arasında bilgece gülümsüyordu ruhuma. Ve raflarda duran çiçekler sanki bahar dallarından daha mutlu bir neşeyle salınıyorlardı etrafta. Yükseklerde asılı kalan tablolar arasından dükkanı seyreyleyen minyatürler, manzara resimleri ve siyah beyaz fotoğraflar billuriyeci dükkanının en okkalkı konuklarıydı. Derken raflar arkasındaki bir kapıdan,yüzündeki kocaman gülümseme ile çıkan beyaz saçlı, billur bakışlı adamın suretinden dökülenler olduğunu anladım billuriyeci dükkanındaki tüm aydınlığın menşeinin. Koşa koşa yanına vardığımda Mesnevi ve Edebül Müfred ciltleri arasındaki masada oturanın, bir billuriyeciden çok daha başkası olduğunu anladım. Gözümü tekrar açtığımda bir sokakta buldum kendimi. Güm güm bendir seslerinin uzaklardan saçtığı nağmelerin peşine düşmüştüm bu sefer. Hemen sese doğru koşup, aradığının; demir kapının arkasındaki ıslak yeşil halının kokusunda saklandığını anladım. İçeri vardığımda bir anda duran bendircilerin araladığı koridordan süzülüp gelen deri yelekli, gri yün pantolonlu, beyaz sakallı bir sultanın munis bakışlarında buldum tüm sorularımın cevabını.

Tekrar gözümü açtığımda, bir spor salonunun eteklerinden yayılan ney seslerinin dibindeydim. Aman Ya Rabbim! Yıllardır merak ettiğim ney sesinin çağırışı bu kadar mı nazenin ve cezbedici olurdu. Peşine düştüğüm sesin ardında bulduğum salona vardığımda, yüzlerce semazenin arasında kendinden geçmiş adeta başka alemleri seyreyleyen mavi cübbeli, beyaz sakallı insanı farketmemek mümkün müydü acaba? Herkes benim gördüğümü görmüş ve kilitlemişti. Arkamda durup neşeyle gülüşen iki sevgilinin sesiyle soluklandım. Duvardaki kocaman Mevlana posterini sevgilisine hayretle gösteren çocuk "Bak " diyordu,"Şu ortadaki dedeye bak, sanki resmin canlanıp semaya durmuşu, ne kadar da benziyorlar değil mi?" Cilveli gülüşleriyle pek de sevgilisinin dediğini anlamasa da arkamdaki sevdalı, ben çoktan gölge varlığımla dalmıştım semazenlerin tam da ortasında salına salına kendinden geçmiş simanın çekim gücüne ve görmüştüm ki o sadece sema eden bir yaşlı ihtiyar değil, semanın ruhunu soluyan mekansız bir can.

Tekrar uyandığımda belki de uyuduğumda yani ki hangisinin hayal, hangisinin gerçek olduğunu artık bilmediğim bilmek de istemediğim bir anın sonrasında, yeniden genç olmuş fakülte koridorlarında dolaşıyordum. Merkezi amfinin camekanlı çıkışında, tam kapının yanında bir poster iliştii gözlerime. Gözlerime derken gönlüme, gönlüme derken ruhuma. Akşam büyük salonda idiler. Semazenler, neyzenler...

Aylardır belki de yıllardır arayıp da bir tanesine bile ulaşamadığım, hep kitaplarda okuyup filmlerde gördüğüm semazenler fakülteye geleceklerdi... Akşam olur muydu? Oldu... Geldi... Semazen beklerken o idi gelen... Ney dinlemeyi umarken ummandı diyen. Daldım deryanın coşkun sularına, aktı Mesnevi'den bir şerh aklıma.

Deryada dalgadan olunca sarhoş, daldım yeniden ummana bir hoş. Baktım semazenler, ortasında denizin, semaya dalmışlar göklerde gibi. İnanamadım baktım bir daha baktım, sultanı görünce divane kaldım. Hiç suda sema olur mu diye şaşırıp da kalan aklıma, göklerde olur da olmaz mı suda diye güldü avare gönlüm. O zaman artık hayrete varmadan, şaşırdım kaldım işte.

Şaşırdım da hayretten düşünce aklım, uçtu kanatlanıp ırağa gönlüm. Baktım da görmedim nerdeyim nasıl, bildim kırmızı semazenin eteğindeyim. Kosova'dan dünyaya haykırmada derviş, 'Hu' sesine aşına kalmada. Bosna,ah Bosna... Priştine'de sen miydin ağlayan yoksa ben mi? Kanayan yaran mıdır mahşerde, yoksa semazenin eteğinden damlayan feryat mı? Ya Fransa, Almanya, Çin'den geçerken, Beyoğlu'nda sokakta sema ederken, ben miydim hayretle semaya şaşan, yoksa gölgemin şem'inde kor olup yanan bir başka can mıydı kardeşlik kokan!

Bilmedim kurşunlar sıkılırken göklere, buldum kendimi koca bir yaylanın yamacında avare. Coştun çağladım "Koca Efe'nin" kanadında şahin olup sekerken, boz yaylada kurt olup haşmetiyle koşarken. Konduğum Kürşat'ın otağıydı yaylada, konduğum bir gazi Osman ile, Ertuğrullar, Yavuzlar, Süleymanlarla bitmedi. Dolup taşarken "Sultan"ın otağı sultanlarla o bahar, uyandım ben cephede tevhidlerle Seyyid'e. Koca çavuş ağlardı sönen her Mehmed'in kaparken gözlerini, Mehmedler gülerdi Bedr'e bakarken gözleri. Zira Bedr'in aslanları almaya gelirken onları, vardıkları son nokta olurdu Peygamber otağı.

-Bu dolaşık ve karma karışık alemde biz kimiz? Elif gibiyiz. Elif'inse esasen hiç ama hiç bir şeyi yoktur.⁴Ey gönüllerimizin cananı olan dostumuz, Elif olma umudunuzdan bir demet sunar mısınız? -Peygamber kokusu ile uyanırken hayale, baktım aynada yüzlerce ben ile bakmaktayız Sultana. Sultanım, Üstadım bakarken aynadaki benlere, her beni kardeş etmede yüreğindeki aşeka ile... O aşkı anlayıp, avunup, uyananlar; sarılıp kucaklaşıp kardeş olur dergahta. Bir bir her yüz aynadan sıyrılıp sırda bulunca kendini, tutunup kalmada asude kederinin hep özlemekle hükümlü fermanına amade. Her gece zikrinde kavuşurken Sultana, her sabah uyanmakta bağrında tüten hasret ile firaka. Aynadaki tüm yüzler yıldız olup kayıp da bir yüzün nurunda toplanmada semada. Ve dahi tekgede, dergahta, yaylada, cephede, suda... Her yerde, arayıp da kaybettiğini taaaa eleste ötede bulan dervişler tutunmada eteğe. Bir müşfik babanın cübbesinden azade, üstadlarının ardında tane tane dizilmekte meydanda. Meydan ki aşk meydanı sırat gibi keskince, gayya gibi kızgınca... Yitip, düşüp kaybolur kardeşçe buluşmayan yürekler karanlıkta. Daha binlerce yüz var aynada üstadına koşan, lakin üç sayfada bitecek bince, on bince dervişin hayatı. Bir hüma gibi ney sesine koşanlar, buluşur anka olur otuz kuşun neslince. Otuz kuş gibi varıp da kaf dağının ardına, sabreden dervişler ererler muradına...

Gönüllerimiz cananından bu sözleri işitince birden gönlümüzde bir parlaklık beliriverdi. Suallerimiz mahvoldu, cevaplarımız hatadan kurtuldu. İçtiğimiz çayın sıcaklığı mıydı gönlümüzde beliren fer,yoksa dostumuzun aslı mı?

Gönül HURMACIOĞLU

1 Tirmizî, Menâkıb, 18; bk. Müsned 2/25; Kadı İyâz, eş-Şifâ,

1/327; Beyhakî, Delâilü'n-Nübüvve, 2/215.

2 Mesnevi-i Şerif, cilt 1, 1502-1503-1504. beyit.

3 Mesnevi-i Şerif, cilt 1, 1510-1511.

4 Mesnevi-i Şerif, cilt 1, 1514.

YAŞAMIN İÇİNDEN BİR RENK: ÖLÜM

Bu resim, süpermassif bir kara delik tarafından devoured (yakalayıp yutmak) edildiği gibi, bir yıldızdan parlayan bir malzeme akışı gösteriyor.) NASA / JPL-Kaliforniya Teknoloji Enstitüsü²

“Hiçbir ölü, öldüğü için hasret çekmez. Ancak taatinin azlığına yanar. Yoksa ölen kimse; kuyudan ovaya çıkmış, zevk u safa meclisine ulaşmıştır. Orası doğruluk yeridir, orada yalan yoktur. Ayrıla sarhoş olan, has şarabı ne bilsin! Orası öyle bir doğruluk yurdudur ki, Hak onlarla beraberdir. Su ve çamurdan (bedenden) kurtulmuş, nur ile dostturlar. Bu hayat için iki nefesin kaldı. Bari gayret et de, ercesine öl!”¹

Ölüm nedir? Kelime anlamıyla ölüm; insan, hayvan ve canlıların yaşamlarının sona ermesidir. Ölüm insanoğlunun üzerine tarih boyunca çalışmalar yaptığı,

merakla incelediği doğal bir süreç aslında. Ölümün sadece beden ve çürüme kısmını değil, aklın da yok olmayı kabul etmemiş insan. Bazı toplumlarda insanların öldüklerinde yanlarına güzel kıyafetler, ziynet eşyaları, yiyecek vs. ile gömülmeleri öldükten sonraki yaşamda onlara ihtiyaç duyacaklarına inanmalarındandır. Mısır’daki o devasa piramitler, bu mezarların en şatafatlılarından diyebiliriz.

İnsan ilk olarak kendinde ve çevresindeki canlılarda ölümü görmüş. Zamanla bilimin gelişmesi, merak, yapılan çalışmalar insanoğlunu adım adım dünyanın dışına yani evrene taşımış. Yıldızlar, gezegenler, göktaşları, galaksiler vs. bunları gözlemleyerek tespit etmişler. Gördüklerinin zamanla şekil değiştirdiğini ve nihayetinde ortadan kaybolduğu yani yok oluşunu görmüşler.

Evrendeki yok oluşun sebebini bilim insanları kara delik olarak tanımlıyor. “Kara delikler” uzayın derinliklerinde bulunan ve olağanüstü çekim gücüyle çekim alanına giren her şeyi kendine çekip yok eden, herhangi bir biçimi olmayan gök cisimleridir.

Kara deliklerin bilimsel olarak varlığı kanıtlanmıştır. Bilim adamları bu uzay anaförlerinin çökmüş dev yıldız olduğunu düşünüyorlar. Yeterince büyük bir yıldız, yakıtı bittiğinde ve kendini besleyemediği anda kendi çekimine yenik düşer içe doğru bir çöküş olur ve bir kara delik meydana gelir. Bunlar durdurulması imkânsız dev deliklerdir. Kara delikler siyah oldukları için saptanması zor deliklerdir. Ancak uzayda bir maddeyle karşılaştıklarında görülebilirler. Mesela, röntgen ışığında parlayan bir gaz kümesi olabilir.

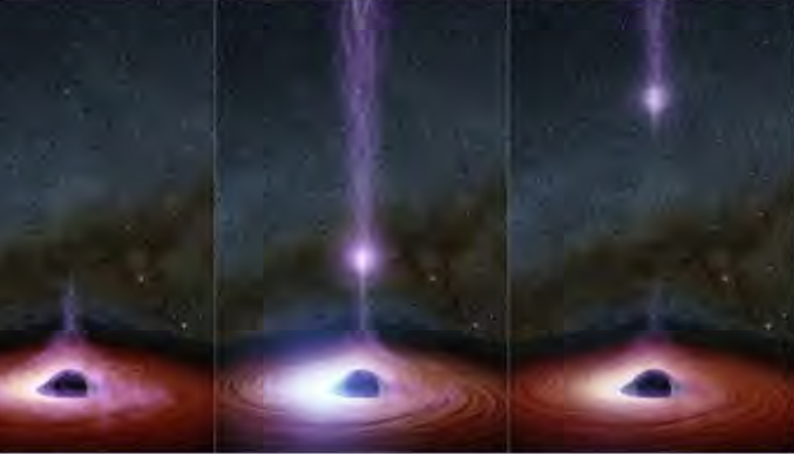
(Interstellar’da görülen karadelik bugüne kadar bir kara deliğin en doğru tasvirlerinden biri olduğu düşünülüyor.) (Warner Brothers)
<https://www.galaxymonitor.com/nasa-observes>

İki tür kara delik olduğunu biliyoruz. Bunların ilkinde, stellar mass yani yıldızsal kütle kara deliği deniyor. Bunların güneşten otuz kat daha büyük olduğu biliniyor. Galaksimizde 100 milyon tane olduğu tahmin ediliyor. Samanyolu gibi diğer galaksilerde de olduğu sanılıyor.

Diğeri ise süper masif kara deliklerdir. Bunların büyüklüğünü güneşin büyüklüğünden milyonlarca hatta milyarlarca kat fazladır. Süper masif kara deliklerin her galaksinin merkezini oluşturduğuna inanılıyor. Samanyolu da böylesine bir karadeliğe sahip. Bunlar stellar mass da olsa süper masif de olsa kara delikler kozmik havan toplarıdır. Karadelikler her şeyi kendilerine çeker ama dışarı hiçbir şey çıkamaz. Bu görüş bu sene başında NASA teleskopları tarafından alınan görüntülerle biraz sarsıldı. Şöyle ki NASA, Markarian 335 adlı dev kara deliğin etrafında bazı merak uyandırıcı kanıtlara rastladı.

(Muhteşem toz halkaları, daha genç ve daha parlak yıldızlar barındırıyor ve astronomların henüz tam olarak anlamadığı karmaşık ayrıntıları gösteriyor. Sombrero'nun merkezi büyük bir kara deliğin bulunduğu düşünülmektedir. 50 milyon yıllık Sombrero Galaxy ışığı Başak takımyıldızı yönünde küçük bir teleskop ile görülebilir.) Image Credit: NASA / Hubble Miras Ekibi³

(Bu diyagram, bir korona adı verilen kayan bir özelliğin kara delik çevresinde X-ışınları parlaması oluşturduğunu göstermektedir. Korona (morumsu renklerle temsil edilen), kara delikten (orta ve sağdaki) uzaklaşmadan önce, içeriye doğru (solda) toplar, daha parlak hale gelir. Gökbilimciler koronaların neden kaymalarını bilmiyorlar ancak bu işlemin teleskoplarla gözlemlenebilen X-ışını ışıklarının parlak olmasına yol açtığını öğrendiler.)

Markarian 335, Dünya'da 324 milyon ışık yılı uzaklıkta bulunuyor. Nükleer spektroskopik teleskop dizisi (NuSTAR) da dâhil olmak üzere NASA'nın teleskoplarından ikisi, bu dev kara deliğin koronasının kara delikten fırlatışını gözlemledi. Olaydan sonra ise büyük bir X ışını enerjisi darbesi meydana geldi.

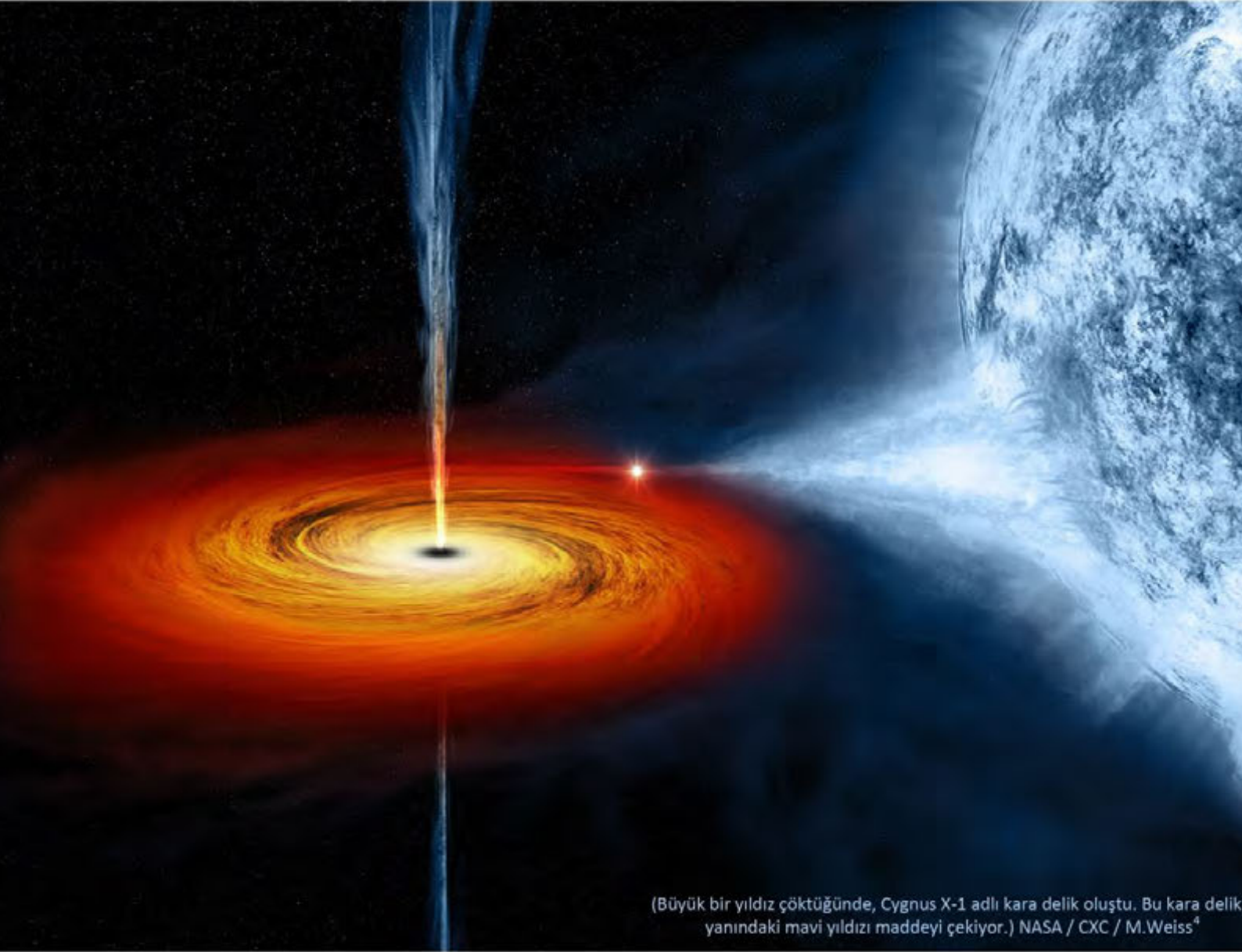
Saint Mary's üniversitesinden Dan Wilkins, "Bu koronanın fırlatılmasını ilk kez bir alevlenmeye bağlayabildik." ve ekledi: "Bu, süper büyük kara deliklerin evrendeki en parlak nesnelerin bazılarını nasıl güç verdiğini anlamamıza yardımcı olacak."

Süper masif kara deliğe yatay olarak atlayan bir insan parçalanmaz. Bunun nedeni çeken gücün singülariteye yaklaşmadığınız sürece insanı etkileyecek kadar fazla içinin nasıl olduğuna tanıklık edebilir. Ama sonunda singülariteye fırlatılacağı için atomlarına ayrıştırmaktan kurtulamaz.

(Bir sanatçının çizimi, Samanyolu galaksisinin güncel görüşünü gösterir. Bilimsel deliller, Samanyolu'nun merkezinde süper öldürücü bir kara delik olduğunu gösteriyor.) NASA / JPL-Caltech

Büyük çaplı bir yıldız güneşten on kat daha ağırdır. Büyük bir patlama oluştuğunda bir süper nova meydana getirir. Fakat bazı yıldızlar bundan da büyüktür. Bu süper büyük yıldızlar güneşten yüzlerce kat daha ağırdır ve yüzlerce kat daha fazla çekim gücüne sahiptir. Bu yıldızlardan biri öldüğünde evrendeki en büyük patlamayı meydana getirirler. Hiper nova! İşte bu kara deliğin doğumudur.

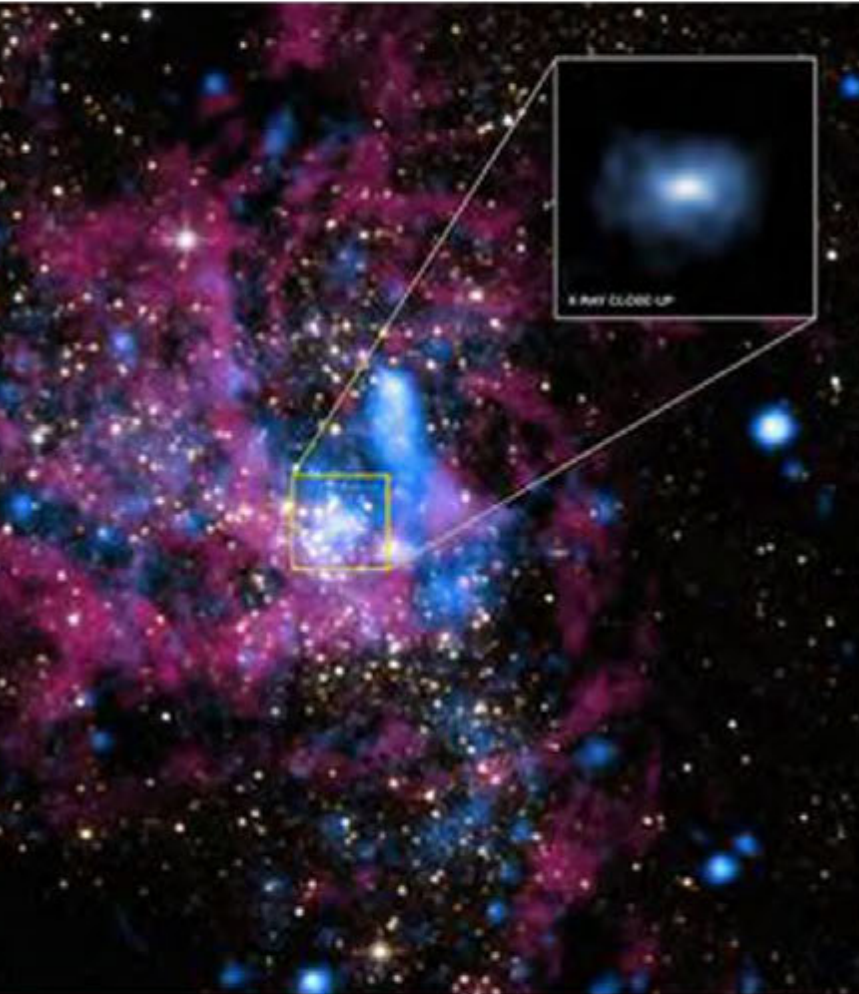

(Büyük bir yıldız çöktüğünde, Cygnus X-1 adlı kara delik oluştu. Bu kara delik yanındaki mavi yıldız maddeyi çekiyor.) NASA / CXC / M.Weiss⁴

Örneğin ölmek üzere olan bir yıldız "VY CANİS MAJORİS" in uzaklığı bir milyar buçuk km. kadardır. Diğer yıldızlar gibi dev bir nükleer birleşme reaktörüdür.⁵ Enerjisini dışa doğru pompalar. Aynı zamanda yıldız iç kısımda çok büyük bir yer çekimini sıkıştırmıştır. Birkaç milyon yıl içinde birleşme ve yer çekimi savaş başlatacaktır. Ama yıldız yakıtını bitirirse birleşme duracak ve bir çıkmaza girecek. Yer çekimi kazanır. Bir saniyenin binde birinde çekirdek onu kendi orijinal boyutunun bir bölümüne sıkıştırır ve bebek kara delik doğmuş olur. Hemen yıldızdan kalanları yemeye başlar. Kara deliğin içinde girdap oluşturan cisim inanılmaz şekilde ısınır ve orada manyetik bir kuvvetle sürtünme kuvveti oluşur. Bu küçük kara delik gazı çok hızlı bir şekilde içine çeker, baskı yapar, öksürtür ve dev enerji ısınları infilak eder. Yıldızdan kalan her şeyi basit bir şekilde içlerine çekerler bu saniyenin binde birinde meydana gelir. Hatta yıldızın kalanından önce çekirdeğinin gittiğini bilir ve bu nedenle yıldız yüzeye çarpmadan önce ölür. Sonunda yıldız patlar. Bir saniye içinde güneşin ömrünce oluşturduğu enerjinin yüzlerce katından fazla enerji açığa çıkarır.

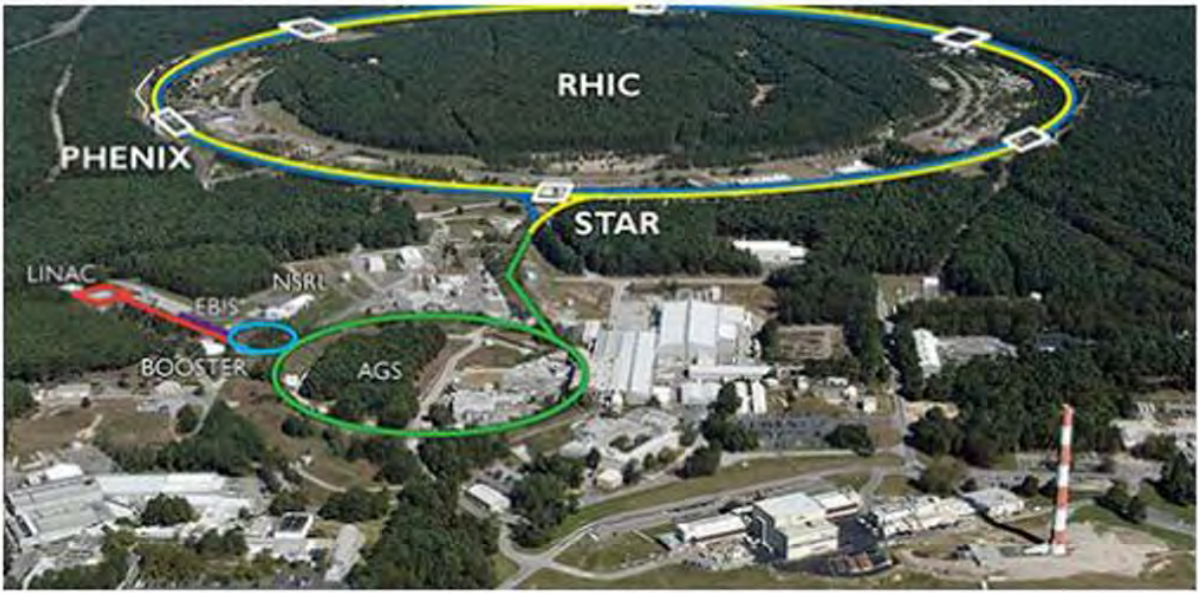

Güneş sistemimiz saman yolu galaksisi içinde yer alır. Bu galaksi güneşi de içeren birçok yıldızdan meydana gelmiştir. Kızıl ötesi teleskoplar kullanılarak galaksinin ortasına baktılar ve yıldızların kalabalık bir sürü halinde olduğunu keşfettiler ama merkezde ne olduğunu göremediler. Bir takım bilim insanları Hawaii’de Mauna Kea (Hawaii adasının en yüksek noktası – deniz seviyesinden yüksekliği 4206 m.) da bulutların üstündeki keck teleskobu samanyolunun merkezine gidenin ne olduğunu görecektir yeterliliktedir.

(Samanyolu galaksisinin merkezinde Yay A'nın bu görüntüsü, Chandra X-ray Gözlemevi tarafından alındı.) NASA / CXC / MIT / FK Baganoff ve ark.

Bu teleskopla yapılan samanyolu galaksisinin merkezindeki incelemeler sonucu görülüyor ki yıldızlar bir saatte milyonlarca km. yol kat ediyorlar. Merkezde olağan üstü bir çevre var. Bazı yıldızlar galaksimizde başka bir yerde olduğundan daha hızlı hareket ediyor ve bu kesinlikle bir kara deliğin kılavuzu Tıpkı görünmez bir güneşin etrafında dönen gezegenlere benziyorlar ama onlar gezegen değil YILDIZ! Büyük yıldızları etrafında döndürmesi için yüksek yer çekimi gerekir. Evrende bu şeyi sağlayan tek bir şey vardır. O da süper büyük kara deliktir. Yıldızların bir şeyleri izlemesi galaksimizin merkezinin sağında güneşin dört milyon katından daha ağır bir kara deliğin bulunduğunu gösterir. Sadece Samanyolu galaksisinin merkezinde kara delik bulunmaz. Andromeda galaksileri bize en yakın galaksilerdir. Onlar süper büyük kara deliğin etrafında güneşin yüz kırk milyon katından daha fazla olan bir daire içinde dönerler.

Cern-uzay.org/science.energy.gov

İnsanlar karadeliklerin yani evrenin yok edicilerinin nasıl çalıştığını merak ediyorlar. Bilim adamlarının tutup bir kara deliğin içine girip bilginin kaybolup kaybolmadığını öğrenemeyeceği aşikâr. Bu yüzden dünyada atomik bir kara delik oluşturmak için çalışmalar yapılıyor. İsviçre’de CERN adında bir fizik laboratuvarında bilim adamları büyük Hadron çarpıştırıcısını tasarladı. Bu şimdiye kadar gerçekleştirilen en büyük ve karmaşık bilimsel deney olacak. Bu bir partikül hızlandırıcı. Amerika’da RHIC isimli bir partikül hızlandırıcı var, burada da kara deliklerin oluşumu ve gelişim hakkında bilgi sahibi olunmaya çalışılıyor. Bu çalışmalarla minik kara delikler oluşturulup incelenmek isteniyor.

Bütün bunlar bir kenara ölümün İslam felsefesindeki yerini biz ayetler, hadisler ve salih kimselerin tanımlamalarıyla öğreniyoruz.

Ellezîne izâ esâbethum musîbetun, kâlû innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn(râciûne). (...ki başlarına bir bela geldiğinde: ‘biz Allah’a aitiz ve sonunda O’na döneceğiz.’ derler.)⁶

“Dirilten ve öldüren de odur. Bir işin olmasına hükmetti mi ona yalnızca : “Ol!” der, o da hemen oluverir.”⁷

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyuruyor: “Dünyevi hazları gözden düşüren ölümü sıkça hatırlayınız.” “Ölüm mümine hediyedir.”

Ölümün müminin hesabına hediye sayılması şundan ileri geliyor; çünkü nefsinin çeşitli isteklerini karşılamanın sıkıntılarına katlanmak, azgın arzularını sınırlamak ve şeytana karşı devamlı olarak kendini savunmak gibi vazifeleri devamlı omuzunda taşıdığından dolayı, dünya mümin için bir çeşit zindandır, ölüm onu bu azaptan kurtarmaktır. Bu kurtuluş onun hakkında bir hediyedir.

İbni Ömer radiyallahu anh der ki: “On kişilik bir grubun onuncusu olarak Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ziyaretine vardım. Ensardan biri Rasulullah’a “İnsanların en zekisi ve en değerlisi kimdir ya Rasulullah?” diye sordu. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem soruya şöyle cevap verdi: “En zeki ve değerli kimseler ölümü en sık anan ve onun için en çok hazırlık yapan kimselerdir. Bu kimseler dünya şerefi ve ahiret üstünlüğünü birlikte yanlarında götüren zekilerdir.”⁸

Allahü Teâlâ şöyle buyurmuştur: “Allah katında din İslam’dır.”⁹ Ölüm gelmeden önce, Allah’tan dönüşün mümkün olmadığı o gün, yani kıyamet günü gelmeden önce hayatınızı ganimet bilin.

Vah sana! Hevesi kov. Ölümün elinden kurtuluş yok nereye gidersen git, neye dönersen dön, o senin önünde ve etrafında. Kıyametten kurtulamazsın. Ölüm günü senin hakkında özel bir kıyamettir. Kıyamet günü de hem senin için, hem de senin dışındakiler için genel bir kıyamettir. İlk kıyamet ikinci kıyameti getirir. O zaman ölüm meleğini görürsün; sana güler yüzle, mütebessim bir çehreyle gelir. Yanındakilerde öyledir. Sana selam verirler. Tıpkı enbiyanın, şühedanın ve salihlerin ruhlarını aldığı gibi senin ruhunu da yumuşaklıkla alır. Kıyamet gününün senin hakkında hayırlı geçeceğini müjdeler. İlk gün ikinci günü getirir. Eğer hayır görürsen hayırdır, şer görürsen şerdir.

Ölüm meleği Hz. Musa (a.s)’a geldi, elinde bir elma vardı. Elmayı Musa aleyhisselama koklattı. Bu koklama esnasında onun ruhunu aldı. Hepsi böyledir. Allah katında derecesi yüksek olanın ruhu en kolay ve en güzel şekilde alınır.

Ey cemaat! Ölmeden önce nefislerinizden ve iradenizden ölün. Ölümü çokça zikredin ve gelmeden önce ona hazırlanın. Ölmeden önce ölürseniz ölüm size kolaylaşır. Ona karşı ne bir ağırlık olur ne de bir endişe. Ölüm ve kıyamet günü mutlaka gelecektir. Onları bekleyin. Bu iki hususun da Allah’tan bir kaçış yolu yoktur. Akıllı olun!¹⁰

Amine GÜNEŞ

1. Mesnevi, 5.cilt,1774.

2. HC/ EVREN/KOZMİK DELİKLER/UZAY BELGESELİ.

3. Evrenin İşleyişi- Kara delikler Belgeseli

4. Evrenin İşleyişi- Kara delikler Belgeseli.

5. Birleşme enerjisi (füzyon), güneşin ve evrendeki diğer yıldızların ana enerji kaynağıdır. Birleşme (füzyon) tepkimesinde hafif atom çekirdekleri birleşerek daha ağır atom çekirdeği oluşturmakta ve bu tepkime sonucunda büyük miktarda enerji açığa çıkmaktadır.

6. Bakara suresi 156. ayet

7. Mümin Suresi, 68. Ayet.

8. İmam-ı Gazali, Kalplerin Keşfi, Araf yayınları.

9. Al-i imran,3/19

10. Abdülkadir Geylani, Cilau’l Hatır, Yolun Esasları, Gelenek Yayıncılık, Tercüme Dilaver Gürer.

DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ (KANSIZLIK)

“...Gönüllerdeki dertlere şifâdır...” (Yûnus, 57)

Anemi (Kansızlık), kandaki hemoglobin miktarının erişkin erkeklerde 13 g/dL, kadınlarda ise 12 g/dL değerlerinin altına düşmesi durumudur ve pek çok önemli sağlık sorununa neden olabilir. 6 ay ile 6 yaş arası çocuklarda 11 g/dL'nin, 6-14 yaşlarda 12 g/dL'nin altı kansızlık olarak kabul edilir. Çocuklarda kansızlığın erken evrede saptanması çok önemlidir çünkü başta gelişim geriliği olmak üzere pek çok ciddi hastalığa neden olabilmektedir. Kansızlığın başlıca belirtileri arasında yorgunluk, halsizlik, baş dönmesi, çabuk yorulma, çalışma kapasitesinde azalma, sık hastalanma, iştahsızlık, bulantı, ciltte göz kapaklarının iç kısmında ve avuçta solukluk, çarpıntı ve nefes darlığı, normalden fazla üşüme, konsantrasyon bozukluğu genel kansızlık belirtileridir.

Kansızlık tedavisinde öncelikle demir eksikliğinin nedeni ortadan kaldırılır. Özellikle süt çocukluğu ve adolesan dönemde demir eksikliği anemisi gelişmesine en sık yol açan neden, artan demir ihtiyacının beslenme ile karşılanmamasıdır; çocukluk ve adolesan dönemde alta yatan kanama, parazitler veya çölyak hastalığı gibi emilim bozukluklarının araştırılması önerilir. Demir eksikliğine bağlı kansızlık çocukların hem zeka düzeyini hem de bedensel gelişimini olumsuz etkilediği için çok önemlidir. Dünyada her 5 çocuktan ikisi (% 40' ı) kansızdır, ancak pek çoğu bu durumlarını ne yazık ki bilmemektedir. Gelişmiş ülkelerde 0-5 yaş arası çocuklarda kansızlığa rastlanma sıklığı % 4-20 iken, az gelişmiş ülkelerde aynı yaş grubunda bu oran % 80'lere kadar çıkmaktadır. Ülkemizde bu oran % 50 (her iki çocuktan biri) gibi oldukça yüksek bir değerdedir.

Günlük demir gereksinimi 1-3 mgr. kadardır. Bunun % 5-10 duedenum ve proksimal ince barsaktan emilir. Günlük kayıp 1 mgr dır. Ter, dışkı, idrar, dökülen hücreler ile kaybedilir. Demirin vücuttaki en önemli görevi ise “hemoglobin” yapımıdır. Hemoglobin, kanımızdaki alyuvarlarda bulunur ve tüm dokuların yaşaması için gerekli olan oksijeni taşıma işlemini gerçekleştirir. Diğer bir deyişle, oksijen yaşantımız için ne kadar önemli ise oksijenin kullanılabilmesi içinde demir o kadar önemlidir. Demir, insan vücudunda toplam 4 gr. kadar bulunmasına karşın, biyolojik yönden oldukça önemli ve eksikliğinde ciddi sorunlara yol açan bir elementtir.

Hayvansal gıdalardan kırmızı sakatat en zengin demir kaynağıdır. Diğer yararlı gıdalar ise kırmızı et, tavuk, yumurta, kabuklu deniz mahsulleri ve balıktır (en zengini somon). Bitkilerden ise buğday, mısır ve yulaf, taneli olduğunda demirden daha zengin durumdadır. Diğer pek çok vitamin ve mineral gibi demirde özellikle tahıl tanelerinin dış kısmında bulunur, örneğin buğday öğütülürken içerdiği demirin %75'i kepeğinde kalır, yani buğday unu tane buğdaya göre ancak %25 demir içerir. İspanağın, demir içeriği açısından zengin olarak bilinmesine karşın bu bilgi tam doğru değildir, zira içerdiği bazı maddeler nedeniyle ispanak, kara lahana gibi birçok sebzenin yapısında bulunan demirin vücuda sanıldığı kadar bir faydası olmamaktadır. Günde bir bardak portakal suyunun içilmesi bitkilerden alınan demirin emilimini bir kat artırırken, çay ve kahve tüketimi demir emilimini %75 oranında azaltmaktadır.

Âişe radiyallahu anhâdan rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem, aile fertlerinden biri hastalanınca, sağ eliyle hastayı sıvazlar ve şöyle dua buyururdu:
“Bütün insanların rabbi olan Allahım! Bunun ıstırabını giderip şifa ver. Şifayı veren ancak sensin. Senin şifandan başka şifa yoktur. Buna, hiçbir hastalık izi bırakmayacak şekilde şifa ihsan et!”¹

Beyza ÇELİK

1. Buhârî, Merdâ 20, 38, 40; Müslim, Selâm 46-49. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Tıb 18, 19; Tirmizî, Daavât 111; İbni Mâce, Cenâiz 64, Tıb 36, 39.

FIKİH

ABDESTİN SÜNNET VE MÜSTEHAPLARI

*Bismillahirrahmanirrahim.
Esselamu aleyküm ve rahmetullah.*

Geçtiğimiz sayıda ayeti kerimeler, hadisi şerifler ve ulemanın görüşleri ışığında, abdestin fazileti ve farzlarını aktarmıştım, bu sayımızda ise ibadet edebilmek için en gerekli hüküm olan abdestin sünnetlerine ve adaplarına temas etmeye çalışacağım, elbette yine hadisi şerifler ve ulemanın görüşlerine dayanarak.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem abdest azalarının yıkanmasından önce, hazırlık olarak bir takım temizlikler yapmıştır. Bunların ilki misvak kullanmaktır. Günümüzdeki bazı ilahiyatçılar, misvak kullanmanın bid'at olduğunu iddia etmektedirler, oysa ki Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem hayatı boyunca misvak kullanımına çok önem vermiştir ve kendisinin misvak kullanımını tavsiye eden sayısız hadisi şerifi mevcuttur. Bunlardan birkaçı ise şöyledir:

“Misvak ağız için temizlik vasıtasıdır, Rab Teala için de rıza vesilesidir.”¹

“Ümmetime zor gelmeyeceğini bilseydim, her namazda misvak kullanmalarını emrederdim.”²

Ulema, birçok konuda olduğu gibi misvak kullanımı konusunda da bazı ritüeller koymuştur, örneğin misvağın acı ağaçtan olması uygundur. Misvağın kalınlığı, küçük parmak kalınlığında, uzunluğu ise bir karış uzunluğunda olmalıdır. Misvak, sağ elle tutulmalıdır. Misvakın ön kısmı, baş parmak alta ve şahadet parmağı da üste gelecek şekilde tutulur. Bu esnada orta parmak ve yanındaki yüzük parmağı da -şahadet parmağı gibi- misvağın üstünde olur. Küçük parmak ise baş parmak gibi misvağın altında bulunur. Misvağı bu şekilde tutmak menduptur. (Yapıldığında beğenilen iş.) Dişleri parmakla yıkamak, misvak yerini tutmaz. Ancak misvak bulunmazsa sağ elinin bir parmağı ile dişleri temizlemek de misvak yerine geçer.³

Sünnet bir ibadet olması dışında, misvak kullanmanın sağlık açısından da birçok faydası vardır. bu ağaç, ağız kokusunu temizler, dişleri kuvvetlendirir ve mideye de sağlamlık kazandırır...

Şimdi de sırayla abdestin sünnetlerini sıralayalım:

1- Abdeste besmele ile başlamak.

Bir kimse, abdestin evvelinde besmele çekmeyi unutmuş olursa abdestinin besmelesiz olmaması için hatırladığı yerde besmele çeker. Çıplak bulunulan halde ve pis bir mahalde ise besmele çekilmez, hela veya açıkta necis bulunan bir yer vb.⁴

Abdesti olmayanın namazı yoktur, üzerine Allah'ın ismini zikretmeyen kimsenin abdesti de abdest değildir.⁵

Bir kimse, abdestin evvelinde “Lâ ilahe illallah” veya “Elhamdülillah” veyahut da “Eşhedü enlâ ilahe illallah” demiş olsa, bu besmele çekme yerine geçmiş olur.⁶

2- Parmakları aralarına su girmesini sağlayacak şekilde hillalleyerek yıkamak.

Uykudan uyanınca sizden hiç kimse üç sefer yıkamadıkça ellerini kaba daldırmasın, çünkü o ellerinin geceyi vücudunun neresinde geçirdiğini bilemez.⁷

Hadisi şeriften de anlaşılacağı gibi uzuvları yıkamaya başlamadan önce elleri temizlemek gerekmektedir. Hillallemek, el ve ayaklarının, su damlamakta olan parmaklarını diğer parmakların arasına girdirmekle olur, bu işi bu şekilde ve üç defa yapmak ise ittifakla sünnet-i müekkededir. (Peygamber Efendimiz (s.a.v.) in, yapmayı hiç bırakmadığı hareketler).⁸

3- Mazmaza ve İstinşak (Ağıza ve buruna su vermek).

“Sizden biri abdest alınca burnuna su çeksün sonra sümkürsün.”⁹

“Abdesti tam al, parmaklar arasını da hilalle, istinşakta (burnuna su çekmek) mübalağa yap, oruçlu olursan mübalağa yapma.”¹⁰

Hadisi şeriflerine göre bu da sünnettir. Mazmaza ve istinşakı terk etmek gerçekten günahdır ki her ikisi de sünnet-i müekkede ve onu terk etmek günahı gerektirir, denilmiştir.¹¹

Bir kimse, bir defada avucuna almış bulunduğu suyu mazmaza esnasında üç defa ağzına götürse, bir avuç suyun bir kısmını ağzına alıp, sonra onu çıkarıp, sonra avucunda kalan suyun bir kısmını daha alıp ve onu da çıkarıp ve son olarak da suyun kalan kısmını alıp çıkarsa, bir avuç suyu üçe bölerek, onunla üç defa ağzını yıkamış olsa bu caizdir. Fakat, bu işi burnunda yapmaya kalkarsa caiz olmaz.

Çünkü istinşakta su kullanılmış olarak geri döner.¹²

Yani avucundaki su, burnuna değdiği için kullanılmış, pis su hükmüne girer.

4- Abdest almaya niyet etmek.

Ancak niyeti yüzü yıkarken yapmak gerekmektedir, çünkü abdestin ilk farzı yüzü yıkamaktır, niyeti ise dil ile de yapmak müstehaptır.¹³

5- Kulakları ve enseyi mesh etmek.

6- Abdest uzuvlarını üç defa yıkamak ve yıkamaya sağdan başlamak.

“Ümmetim kıyamet günü çağrıldıkları vakit abdestinin izi olarak nurdan bir parlaklıkları olduğu halde gelirler. Öyleyse kimin imkanı varsa parlaklığını arttırsın.”¹⁴

Ulemanın bir kısmı, abdestli iken tekrar abdest almanın da faziletli olduğunu hükmetmişlerdir.

7- Abdest aldıktan sonra kurulanmak.

Hz. Muaz radiallahu anhin rivayet ettiğine göre:

“Resulullah sallallahu aleyhi ve sellemi gördüm. Abdest alınca elbisesinin bir kenarıyla yüzünü siliyordu.”¹⁵

Temiz bir bez ile kurulanmak sünnettir. Fakat bu kurulanmadığı takdirde, o suyun necaset olduğu anlamına gelmez. Hatta bazı alimler damlayan o suların, mahşerde kişiye şefaathçi olacağını söylemişlerdir.

8- Abdest alırken uzuvları sırası ile yıkamak.

Yani uzuvları ayeti kerime ve Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in davranışlarında nakledildiği şekildeki sıraya göre yıkamak ve mesh etmek.

9- Yıkanan bir uzuv kurumadan diğer uzvu yıkamak.

Örneğin, sağ ayağını yıkayan bir kimse çorabını giydikten sonra sol ayağını yıkarsa sağ ayağı kuruduğu için caiz olmaz.

Abdestin müstehapları ise şunlardır:

- Abdest alırken kibleye yönelmek.
- Suyu israf etmemek, çok az da kullanmamak.
- Abdest aldıktan sonra üç yudum su içmek.
- Abdest alırken konuşmamak.
- Kimseden yardım almadan kendi başına abdest almak.¹⁶

Bazı ilmihal kitaplarında abdestin müstehapları da abdestin sünnetleri arasında zikredilmiştir. Bazılarında ise abdestin edepleri olarak zikredilmiştir. Sonuç itibarı ile naklettiğim bu maddeler, Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetleridir.

Yazımı Peygamber Efendimize, sözlerine ve yaptıklarına da iman etmemizi emreden, Rabbimizin şu ayeti kerimeleri ile noktalamak istiyorum:

“Andolsun ki; sizin için Rasulullah'ta güzel bir örnek vardır. Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için.”¹⁷

“De ki, siz gerçekten Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve suçlarınızı bağışlasın.”¹⁸

Amine SADIK

- 1- Nesai.
- 2- Buhari.
- 3- Fetavayı Hindiyye.
- 4- a.g.e.
- 5- Ebu Davud.
- 6- Fetavayı Hindiyye.
- 7- Buhari.
- 8- Fetavayı Hindiyye.
- 9- Müslim.
- 10- Tirmizi.
- 11- Fetavayı Hindiyye.
- 12- a.g.e.
- 13- a.g.e.
- 14- Buhari.
- 15- Tirmizi.
- 16- Fetavayı Hindiyye.
- 17- Ahzab Suresi/21.
- 18- Ali İmran Suresi/31.

ÇOCUKLARDA DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU

Çocuklarımızı yetiştirirken edebli, ahlaklı bireyler olmalarını sağlamakta bizlere önemli sorumluluklar düşüyor. Onlara iyi davranmak ve yetiştirirken yaşadığımız problemlere karşı yaklaşım tarzımızı dikkatli bir şekilde belirlemek gerekir. Bir hadiste şöyle buyruluyor: **H. Ömer'in oğlu Abdullah şöyle söylüyor: "Yüce Allah, Kur'an'da takva sahibi Müslümanlara "Ebrar" ismini vermiştir; çünkü onlar hem babalarına hem de çocuklarına iyilik yapmış kimselerdir. Babanın senin üzerinde hakkı olduğu gibi, çocuğunun da senin üzerinde muhakkak hakkı vardır."**

Çocuklarda rastlanan problemlerden biri de Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB)'dir. Hareketli, yerinde durmayan, dikkatini toplamakta güçlük çeken, ilişki kurmakta zorlandığımız çocuklara çoğunlukla "hiperaktif" diyoruz. Hatta bazen çocuğun sorunu en çok hangi alanlarda yaşadığını, bu problemleri nasıl azaltabileceğimizi daha çok irdeleyerek aşmaya çalışmamız gerekirken durumun adının/tanısının öyle olup olmadığıyla daha çok ilgileniyor, "Zaten hiperaktif ve sorunlu bir çocuğum var." diyerek çocuğu etiketliyor ve öylece bırakıyoruz. Çocuğumuz gerçekten hiperaktif mi? dikkat eksikliği mi var? Bunu nasıl anlayabiliriz? Dikkat eksikliği/hiperaktivite bozukluğu olan çocuklarla nasıl iletişim kurmalı, neler yapmalıyız? Bu yazımızda bu konulardan bahsedeceğiz.

Bazı anne babalar aile içinde/bireyde yaşanan problemlerden dolayı-daha az etkilenmesi için- çocuklarının her istediklerini yaparlar. Bazen de tek çocuğa sahip olan veya uzun süre sonra çocuk sahibi olabilen ebeveynler çocuklarına gösterdikleri aşırı ilgiden dolayı çocuklarının şımartılmış, yaramaz, hırçın ve istemediği şeylerde huysuz davrandığı gözlemleyebilir. Tüm bunlar gibi durumlara sahip olan çocukların genelde ortam değiştirdiklerinde, arkadaşlarının yanında, okulda daha sakin ve dikkatini daha iyi topladığı başarılı oldukları gözlemlenir. Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunda çocuğun tüm bu belirtileri/zorlayan davranışları ve anne, baba, öğretmeni girdiği her ortamda ve en az 6 ay boyunca gösteriyor olması gerekir. Örneğin çocuk evde bu belirtileri gösteriyor, ancak okulda, derslerinde başarılı ve öğretmenini dinliyor ise DEHB ile ilgili problemi yoktur. DEHB olan çocukların zekaları normal seviyededir. Yaşadığı zorlukların temelinde bakıldığında ise bu çocukların beyindeki frontal lobunda bazı bozuklukların gözlemlendiği, buna sigara, alkol, hamilelikte yaşanan travma vb. durumların etkili olduğu tespit edilmiştir.²

Nasıl Fark edilir?

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, adından da anlaşılacağı gibi iki farklı özelliğe sahiptir. Bazı çocuklarda sadece Dikkat Eksikliği, bazılarında sadece Hiperaktivite bazılarında da her ikisi birden görülür.

Hiperaktivite bozukluğuna sahip bazı çocuklarda daha anne karnından itibaren hareketli olduğu gözlemlenir. Doğduktan sonraki yıllarda da yerinde duramayan, oturması gerektiği halde oturamayan, yerli yersiz koşan, sıra beklemekte zorlanan, konuşmaları yarıda kesen, dürtüsel çocuklar oldukları görülür.

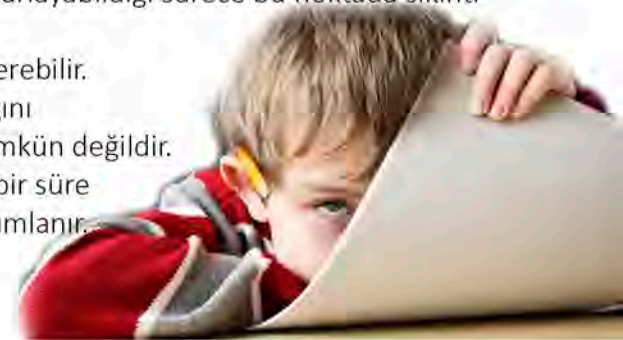
Dikkat eksikliğine sahip çocuklar ise yönergeleri baştan sona takip etmekte zorlanır, dikkatini baştan sona oynadığı oyuna vermekte zorlanır, dinlemez, düzensizdir ve dikkati çok kolay başka yönere dağılır. Ancak şu unutulmamalıdır herkesin dikkati dağılabilir, tekrar toparlayabildiği sürece bu noktada sıkıntı yoktur.

Yukarıda bahsedilen davranışları çoğu çocuk zaman zaman gösterebilir.

Ama hangi davranışın "nerede, ne zaman, ne kadar ortaya çıktığını

" dikkatlice gözlemlenmeden sorun olup olmadığını anlamak mümkün değildir.

Bu davranış özellikleri hep bir arada, farklı ortamlarda ve belirli bir süre boyunca (en az 6 ay) gözlemlendiğinde bir rahatsızlık olarak tanımlanır.

Anne ve Babalara Öneriler

Çocuğunuzun küçük de olsa olumlu davranışlarını kaçırmayın, bu davranışları övmeye çalışın, küçük olumsuz davranışlarını ise görmemezlikten gelin. Yapmamaları gerekeni değil, yapmaları gerekeni söyleyin. Örneğin **“Bardağı sakın düşürme!”** yerine **“Dikkatli bir şekilde götür.”** diyebilirsiniz.

Onunla birlikte oyun oynamak için zaman ayırın. Kurallı ve hareketli oyunları oynamanız halinde çocuk enerjisini kontrol altına alıp belli bir amaca yönlendirmiş olur.

Çocuğunuzun eleştirmek yerine davranışlarının sizi nasıl etkilediğinden bahsedebilirsiniz. **Örnek olarak “Çok yaramazlık yapıyorsun!” yerine “Böyle yaptığında çok üzülüyorum”** denilebilir. DEHB okul çağından ergenliğe kadar etkisi biraz azalsa da devam eder. Bu süreçte kendinizi çok fazla yıpratmayın ve kendinize de zaman ayırın. Aksi taktirde siniri yıpranmış ve uğraşacak gücü kalmamış ebeveynler için durum daha da zorlaşacaktır.

Aşırı sinirli bir ses tonuyla konuşmayın. Sakin ve anlaşılır bir dille yapması gerekenleri söyleyin. Çocuklar her ne kadar davranışlarının farkında olsalar da, bu onların davranışlarını kontrol edebildiği anlamına gelmez. Bu noktada onlara karşı sakin ve merhametli olmak oldukça önemlidir. Bir hadiste şöyle geçmektedir: **Bir adam Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem geldi. Yanında da bir çocuk vardı. Rasulullah adama buyurdu ki: “Sen o çocuğa merhamet ediyor musun?” adam: “Evet” dedi. Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki: “Senin çocuğa gösterdiğin merhametten daha çok Allah sana merhamet gösterir. Zira o merhametlilerin en merhametlisidir.”**³

Aşırı duygu yüklü ses tonlamalarına çocuklar fazla duyarlıdır. Daha içeriğini anlamadan kendini savunmaya geçip karşı çıkabilirler. Göz teması kurarak ve onun hizasına eğilip sakin ve samimi bir ses tonunu kullanmak iletişiminizi kuvvetlendirir.

Teknolojik aletlerle ilgilenirken çocuğa yönergeler vermemeye gayret edin. Sizin söylediklerinize dikkatini toplamak oldukça zorlaşır ve dediğinizi anlayamayabilir. Konuşurken bu aletlerin kapalı olmasına dikkat edin.

Çocuğun yapmasını istediğiniz işi ayrıntılandırarak anlatın. Örneğin direkt **“ Odanı topla!”** demek yerine nelerden başlayacağını, eşyaları nereye kaldıracağını, yapması gerekenleri ne zaman yapması gerektiğini ayrıntılı anlatın. Bu yönergeleri tek bir seferde ve çok uzun vermek yerine parça parça söylemeye gayret edin. Çocukların düzenli, dengeli beslenmeli ve doğal yiyecekler tüketmesine dikkat edilmelidir. Araştırmalar katkı maddelerinin hiperaktivite belirtilerini arttırdığını göstermiştir. Çocuklar üzerindeki beklentilerinizi kapasitelerinin üzerinde koymayın. Aksi halde bu durum eksiklik, beceriksizlik duygusu yaşamalarına sebep olabilir.

Hiperaktiviteye sahip çocukların enerjilerini atabilecek sosyal faaliyetlere yönlendirmek onları bir nebze olsun rahatlatmaktadır. Bu çocuklar hareket edebilecekleri ve enerjilerini kontrollü kullanabilecekleri yüzme, karete vb. faaliyetlere yönlendirilebilir. Böylece enerjilerini daha olumlu ve işlevsel bir yöne çevirmiş olursunuz. Örneğin çocukken hiperaktivite tanısı konulan dünyaca ünlü yüzücü Michael Phelps, yüzme hocası tarafından fark edilmiş ve 15’i altın olmak üzere 19 madalya kazanmıştır.⁴

AYŞE YEŞİL

1,3 Hanefi AKIN, El-Edeb’ül Müfred Hadislerle Müslümanın Edep ve Ahlakı, İstanbul: Çelik Yayınevi, 2014.

2 Yankı YAZGAN, Hiperaktif Çocuk Okulda, İstanbul: Doğan Kitap, 2015.

4 <http://www.hurriyet.com.tr/michael-phelps-olmak-kolay-degil-21118599>.

Minik eller iş başında

SEMAZEN ETKİNLİĞİ

MALZEMELER

- Semazen kalıbı
- Boya kalemleri
- Makas
- Peçete
- Yapıştırıcı
- Siyah fon kartonu
- Hazreti Mevlana'nın bir sözü

YAPIM AŞAMASI

Semazen kalıbı yazıcıdan çıkarılır ve boya kalemleri ile boyanır. Semazen kalıbı kesilir. Alt kısma peçete yapıştırılarak tennuresi tamamlanır. Semazen resmi siyah fon kartona yapıştırılır. Hazreti Mevlana'nın bir sözü yazıcıdan çıkartılarak semazenin yanına yapıştırılır.

Gülistan GÜLDAĞ

BİTKİLERDEKİ ŞİFA

ÜZERLİK VE ARDIÇ

Üzerlik; yeşilimsi beyaz çiçekli, çok yıllık otsu bir bitkidir. Afrika, Asya ve Amerika'nın sıcak bölgelerinde, ülkemizde de hemen her bölgede yetişir.

Üzerlik tohumunun fayda sağladığı hastalıklar: Mide ve ağrılarına iyi gelir. Böbrek ve kulunç ağrılarında da oldukça etkilidir. İdrar ve balgam söktürücü özelliğe sahiptir. Kalp çarpıntısı ve nefes darlığına faydalıdır. Vücut çıbanları ve varisleri tedavi etmede kullanılır. Sulu egzama şikayetlerini giderir. Uykusuzluğa ve depresyona fayda verir. Tedavi amacıyla kullanılan üzerlik tohumu tüketimine dikkat edilmelidir. Günlük 1-2 gramdan fazla alınmamalıdır.¹

Şifa Tarifleri:

* Hemoroit tedavisinde pomat yapılarak dıştan sürülür. Bu uygulama hemoroidin küçülmesini sağlayarak ağrıların azalmasında fayda verir.²

* 2 bardak kaynayan suyun içerisine 3-4 yemek kaşığı üzerlik tohumu katılır. Bu karışımdan oluşan buhar solunduğunda alerjik burun akıntısı, saman nezlesi ve rinite fayda verir.³

Ardıç; dağlık, taşlık ve kurak arazilerde yetişir. Her mevsim yeşil kalan ardıcın siyaha dönük mor meyveleri vardır. Ülkemizde Trakya, Ege ve Akdeniz bölgelerinde yetişir.

Fayda sağladığı hastalıklar: İdrar söktürücü ve terletici özelliğe sahiptir. Kanı temizler. Solunum yollarını açar ve nefes alıp vermeyi kolaylaştırır. Ağrı kesici etkisi vardır.⁴

Şifa Tarifleri:

* Meyvenin yaprakları kaynatılır ve balla tatlandırılarak içilir. Bu karışım mide ağrıları, gastrit, öksürük ve bronşite iyi gelir.⁵

* Yüz felci için ardıç yağıyla sorunlu bölgeye masaj yapılır.⁶

* Bir bardak kaynar suyun içerisine 2-4 gram ardıç tohumu konulur. 10 dakika bekletildikten sonra günde 2-3 bardak içilir. Böbrek iltihabına şifa verir.⁷

* Ardıç tohumunun çiğnenmesi ve yutulmasıyla nefes kokuları ortadan kalkar.⁸

Sare Şüheda BAŞAK

1-Prof. Dr. Ahmet&Elmas Maranki, Kozmik Bilim Işığında Şifalı Bitkiler.

2-a.g.e.

3-İbrahim SARAÇOĞLU

4-Prof. Dr. Ahmet&Elmas Maranki, Kozmik Bilim Işığında Şifalı Bitkiler.Ahmet MARANKI

5-a.g.e.

6-a.g.e.

7-a.g.e.

8-a.g.e.

MUTFAK AŞKI

Lezzet Sarması

Malzemeler:

Yemeğimiz için:

- 2 adet patlıcan
- 2 adet patates
- 250 gram mozerella
- 1 çay bardağızeytin yağı
- 1 tutam karabiber
- 1 tutam toz kırmızı biber
- 1 tutam tuz

Beyaz sos için:

- 1 su bardağı yoğurt
- 3 yemek kaşığı zeytinyağı
- 1 tutam nane
- 1 tutam kekik
- 1 tutam tuz
- 2 diş kavrulmuş sarımsak

Kırmızı sos için:

- 2 adet domates rendesi
- 1 tatlı kaşığı ev salçası
- 1 tatlı kaşığı çemen
- 3 yemek kaşığı zeytin yağı
- 1 tutam tuz

Yapılışı:

Öncelikle patlıcanlarımızı soyup yukarıdan aşağıya ince ince kesiyoruz ve tuzlu suya basıyoruz. Patateslerimizi de soyup yuvarlak yuvarlak doğruyoruz. Patateslerimizi de tuzlu suya atalım. Biraz bekletelim. Sonrasında sebzelerimizi iyice süzdürüp bir kaba alalım. İçerisine zeytinyağı, karabiber, kırmızı toz biber ve tuzumuzu da ilave edip iyice karıştırıyoruz. Sonra üzerini kapatıp 15 dk. bekletiyoruz. Marine olmuş, beklettiğimiz sebzeleri yağlı kağıt serilmiş fırın tepsimize dizip fırınlıyoruz. Sebzelerimiz pişerken diğer yandan soslarımızı hazırlayalım. Beyaz sos için yoğurt, zeytinyağı, kekik ,nane ,tuz ve sarımsağımızı bir kasede iyice karıştırıyoruz. Beyaz sosumuz hazır. Kırmızı sos için de rendelenmiş domatesi, salçayı , zeytinyağını, çemeni, tuzumuzu bir tavanın içerisinde iyice pişiriyoruz. Kırmızı sosumuz da hazır. Diğer yanda iyice pişmiş olan sebzelerimizi fırından çıkartıyoruz. Bu arada mozarella peynirimizi yuvarlak yuvarlak kesiyoruz. Bir parça patlıcanı alıp içine bir parça patates, bir parça peynir koyup üzerini yine patlıcanla kapatıyoruz. Diğer malzemelerimize de aynı işlemi uyguluyoruz. Sonrasında yaptığımız sarmaları tepsiyeye dizip peynirimiz eriyene kadar tekrar fırınlıyoruz. Servis tabağına alıp istediğiniz gibi servis edebilirsiniz.

AFİYET OLSUN.

ASIYE TOKER

Yağlı Buğday Çorbası

Malzemeler:

- 1/2 Su Bardağı aşurelik buğday
- 2 yemek kaşığı un
- 4 su bardağı sıcak su
- 4 su bardağı et suyu
- 1 su bardağı süt
- 2 yemek kaşığı tereyağı
- Tuz
- Karabiber
- Kırmızı toz biber

Yapılışı:

Aşurelik buğdayı yıkayalım. 4 su bardağı sıcak su ile 30 dakika yumuşayınca kadar haşlayalım. Başka bir tencerede tereyağını eritip unu kavuralım, üzerine sıcak et suyunu ekleyelim ve kaynamaya bırakalım. Yumuşayan aşurelik buğdayı içine ekleyelim. Sütü ekledikten 5 dakika sonra altını kapatalım. İsteğe göre baharatlayıp servis yapalım.
AFİYET OLSUN.

YANIKLAR

Yanık, özellikle ev ortamında oldukça sık karşılaşılan yaralanma tipidir. Günlük yaşantımızda farkında olmadan yanığa neden olan pek çok değişik ısı kaynağıyla karşı karşıya kalmaktayız.

- Mutfaklardaki ocak ve diğer ısıtıcılar
- Çok sıcak nesnelere (ütü, sıcak tencere, kızartma tavası vs.)
- Kaynayan sıvılar (yağ, su, kahve, çay vb.)
- Kimyasal maddeler
- Elektrik ya da yakıcı nitelikli kimyasal ürünler yanıklara neden olabilirler.

Yanık belirtileri:

- Kızarıklık: Yanıktan etkilenen bölgede kızarıklık görülür.
- İçi su dolu kabarıklık: Bazı durumlarda ortaya çıkar ve içlerinde saydam bir sıvı bulunur.
- Karbonlaşma: Yanık derin ise, deri koyu kahverengi ya da siyaha yakın bir renk almaktadır.
- Ağrı: Genellikle bütün yanıklarda ağrı olur ancak bilinenin aksine derin yanıklarda sinir uçları yandığı için ağrı daha az olur.

Yanık yüzeyi arttıkça sıvı kaybı da artacağı için hasta ya da yaralı kısa süreli şoka girebilir.

Yanık dereceleri:

1. Derece Yanık: Ağrı, kızarıklık, şişlik
2. Derece Yanık: Ağrı, içi su dolu kabarcıklar (bül)
3. Derece Yanık: Ağrı yoktur, siyah sınırları olan kabuklar

Dikkat!

Yüksek gerilim hatlarındaki elektrik evdeki elektrikten çok daha güçlüdür. Eğer hasta ya da yaralı söz edilen bu kablolar ile temas halinde ise, yalıtkan bir cisim ile bile dokunmayınız. Hasta / yaralıyı kurtarmak için elektrik kesilmesini sağlamak amacıyla elektrik şirketine haber verin.

YANIKLARDA İLK YARDIM

Isı ile oluşan yanıklarda:

- Kişi yanığa yol açan ısı kaynağından uzaklaştırılır.
- Eğer giysiler tutuşmuş yanıyor ise kişinin koşması önlenerek yere yatırılıp üzeri battaniye, havlu, ceket gibi bir şey ile örtülerek giysinin havayla teması kesilir. Örtecek bir şey yok ise yerde yuvarlanması sağlanarak söndürülmeye çalışılır.
- Yaşam bulguları değerlendirilir.
- Yanan vücut bölgesi en az 20 dk. süreyle yumuşak akışlı soğuk su musluğu altına tutulur.
- Çeşme yok ise yanan uzuv soğuk su dolu kaba konulabilir ya da aralıklarla ıslatılan bezlerle örtülür.
- Yanığa müdahale edilirken temizliğe dikkat edilir, yanan bölgedeki saat yüzük ve takılar çıkarılır.
- Yapışan giysiler dikkatlice, gerekirse kesilerek çıkarılır.
- Eğer yanık alanı geniş ya da deri bütünlüğü bozulmuş ise yanan bölge temiz nemli havlu, çarşaf, bez vs. ile kapatılır.
- Şişmeyi azaltmak için yanan bölge kalp seviyesinden yüksekte tutulur.
- Deride oluşan su dolu kabarcıklar patlatılmaz ve deri üzerine hiçbir madde sürülmez.
- 2. ve 3. derece ve çok geniş olan yanıklarda 112 aranmalıdır.

Kimyasal madde yanıklarında:

- Olay yeri güvenlik önlemi alınır, kimyasal maddeye temas etmemek için eldiven giyilir.
- Kimyasal madde ile temas etmiş vücut bölgesindeki giysiler derhal çıkarılır.
- Kimyasal madde ile temas eden bölge en az 20 dk. süreyle yumuşak akışlı musluk altında tutularak kimyasal madde vücuttan atılmaya çalışılır.

Elektrik yanıklarında:

- Mümkün oldukça soğukkanlı ve sakin olunmalıdır.
- Hasta / yaralıya dokunmadan önce elektrik akımı kesilmelidir.
- Akımı priz ya da elektrik düğmesinden kesme imkânı yok ise kuru tahta, plastik gibi bir cisimle kişinin elektrik ile teması kesilir.
- Hasta / yaralıya su ile müdahale edilmez.
- Hasta / yaralı yerinden kıpırdatılmaz.
- Hasarlı bölge temiz gaz bezi vb. ile kapatılır.
- 112 aranarak yardım istenir.

Unutmayınız!

- Yüzü, gözleri, eklemleri ve elleri etkileyen yanıklar önemlidir.
- Yanık nedeniyle oluşan içi su dolu kabarcıklar patlatılmaz.
- Yanan vücut yüzeyi büyük ise vücut ısısının düşmesi nedeniyle şok gelişimi hızlanabileceğinden soğutmak için buz ya da soğutulmuş su kullanılmaz.
- Yanıkların üzerini örtmek için yara bandı ya da pamuk kullanmayınız.
- Kimyasal bir ürünün yol açtığı bir yanığın etkisini azaltmak için başka bir kimyasal ürün kullanılmaz.*

Gönül SAĞLAM

*Kızılay İlk Yardım El Kitabı, s.59-60-61.

Ya Rabbi niyet ettim günlük virdimi çekmeye

Üç İhlas bir Fatiha

“Ya Rabbi, Peygamber Efendimiz’in (s.a.v) ruhuna ve bütün geçmiş Peygamber Efendilerimizin ruhlarına, Cihar-i yâri Güzin efendilerimiz, Ebubekir-i Sıddık, Ömer-ül Faruk, Osman-ı Zinnureyn ve Ali-el Murteza’nın (r.a) ruhlarına, aşereyi mübeşşerenin, evladı Rasulullah, zevce-i Rasulullah, İmam-ı Hasan, İmam-ı Hüseyin yetmişiki şühedanın ve bütün şühedanın ruhlarına, tüm ashab-ı Rasulullah hz.lerinin İmamımız İmam-ı Azam Ebu Hanefi, İmam-ı Şafii, İmam-ı Malik, İmam-ı Hanbeli ve bütün mezhep imamlarının ruhlarına hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.”

Üç İhlas bir Fatiha

“Ya Rabbi Pirimiz Seyyid Abdülkadir Geylani, Seyyid Ahmed-er Rufai, Seyyid Ahmed-el Bedevi, Seyyid İbrahim Dusuki, Şeyh Ebu’l Hasan el Şazeli, Şah*ı Nakşibendi Muhammed Bahaddşni Şah-ı Mevlana Celaledin-i Rum-i, Şah-ı Hacı Bektaşî Veli, Hacı Bayram-ı Veli, Mehmet Muhyiddin Üftade hz. Ve tüm Pir Efendilerimizin ruhlarına hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.”

Üç İhlas bir Fatiha

“Ya Rabbi, bütün geçmiş Mürşid-i Kamillerin, velilerin, evliyaların, dervişlerin, müminlerin ruhlarına, Üstadımız Bayındırlı Hacı Mustafa Özbağ Efendinin ruhaniyetine ve yaşayan bütün Mürşid-i Kamillerin, velilerin, evliyaların ruhaniyetlerine, bütün derviş kardeşlerimizin ve ümmeti Muhammedin ruhaniyetlerine, turuk-i aliyeden ve akrabayı taallukatımızdan geçenlerin ruhlarına hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.”

100 defa “Sübhanallahi ve bihamdihi, sübhanallahi”l azim ve bihamdihi estağfirullah el azim.”

100 defa “La ilahe illallahu vahdehu la şerike leh, Lehu”l mülkü ve lehu”l hamdü ve hüve ala külli şey”in kadir.”

100 defa “Allahümme salli ala seyidine Muhammedin ve ala âli seyidine Muhammedin ve sahbihi ve sellim.”

100 defa “Kul hüvallahu ehad. Allahüs samed. Lem yelid ve lem yüued ve lem yeküllehu küfüfen ehad.”

100 defa “La ilahe illallah” (Tevhid en az yüz defa, yetmiş bine kadar çoğaltılabilir.) Okunabildiği kadar Kuran-ı Kerim okunur. Dua edilir.)

Yukarıdaki tarif edilen dersi günde en az 1 defa yapmak gerekir .Eğer daha fazla yapmak isterse sabah ve akşam yapılabilir. Daha fazla yapmak isterse istediği kadar yapılabilir. Efdal olanı azda olsa devamlı olanıdır.

Her sabah ve akşam namazından sonra dünya kelamı konuşmadan yedi kez “Allahümme ecirni min’ en nar” ve yine yedi defa “Hasbinallahu ve nimel vekil” Her namazdan sonra normal namaz tespilatı, 33 defa “Sübhanalla”, 33 defa “Elhamdülillah”, 33 defa “Allahu Ekber”. 1 defa “La ilahe illallahu vahdehu la şerike leh, Lehu”l mülkü ve lehu”l hamdü ve hüve ala külli şey”in kadir.” 300 defa “La ilahe illallah” (Tevhid en az üç yüz defa, beş bine kadar çoğaltılabilir.) Dua edilir.

“Kim günde yüz defa “Sübhanallahi ve bihamdihi” derse günahları deniz köpüğü kadar da olsa bağışlanır.” Buhari, Müslim, Muvatta, Tirmizi

Abdullah bin Amr (r.a) Rasulullah’ın (s.a.v) şöyle buyurduğunu rivayet etti. “Kim günde iki yüz defa “La ilahe illallahu vahdehu la şerike leh, mülkü ve lehu”l hamdü ve hüve ala külli şey”in kadir” derse onun amelinden daha faziletlisini yapan hariç, kendisinden öncekilerden hiçbiri onu geçemez ve sonrakilere hiçbiri de ona yetişemez. Onun aldığı kadar çok sevap alamaz. İmam Ahmed, Taberani İbn-u Mesud (r.a) anlatıyor: “Rasulullah (s.a.v) buyurdular ki: “Kim bana bir kere salat okursa Allah da ona salat okur ve on günahını affeder, mertebesini on derece yükseltir.” Nesai

Enes (r.a) anlatıyor: “Kim Kul hüvallahü ahad suresini günde iki yüz defa okursa üzerindeki kul borcu hariç elli yıllık günah silinir.” Tirmizi

Ebu’d Derda’dan (r.a) Rasulullah’ın (s.a.v) şöyle buyurduğu rivayet edildi: “Herhangi bir kul yüz defa La ilahe illallah” derse (Allah’tan başka hiçbir ilah yoktur) Allah Teala kıyamet gününde onu, yüzü ayın on dördü gibi olarak diriltir, o gün onun amelinden daha faziletli hiçbir kimsenin ameli Allah’a yükseltilmez.Ancak onun söylediğinin benzerini veya daha fazlasını söyleyen hariç.Taberi

İbn Abbas(ra) *Resulullah (aleyhissaltu vesselam)ın şöyle buyurduğunu rivayet etti: Kim SÜBHANALLAHİ VE BİHAMDİHİ, SÜBHANALLAHİ'L- AZİM VE BİHAMDİHİ ESTAĞFİRULLAHE VE ETÜBU İLEYH*- Allah'ı Hamd ile tesbih ederim, şanı yüce Allah'ı tenzih ederim. Allah'dan mağfiret talep ederve ona dönerim derse Amel defterine hemen yazılır. Sonra arşa bağlanır. Okuduğu bu dua kıyamet gününde o, Allah'ın huzuruna çıkıncaya kadar mühürlü olarak kalır. Onun işlemiş olduğu hiçbir günah bu duanın sevabını yok edemez. Bezzar Rivayet etmiştir.

Ebu Hüreyye (ra)* Resulullah (aleyhissalatu vesselam)'ın;

* Kim günde yüz defa SÜBHANALLAHİ VE BİHAMDİHİ derse günahlarından köpüğü kadar da olsa bağışlanır.* buyurduğunu rivayet etti. (Buhari, Müslim, Muttava, Tirmizi)

Ebu Hüreyye (ra) Resulullah (sav) Hz. lerinin şöyle buyurduğunu rivayet etti;

* Kim günde yüz defa

“LA İLAHE İLLALLAHU VAHDEHU LA- ŞERİKE LEH, LEHU'L MÜLKÜ VE LEHU'L - HAMDÜ VE HÜVE ALA KÜLLİ ŞEY'İN KADİR * Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur, O, tektir, Eşi yoktur, Mülk Onundur, Hamd Ona Mahsustur ve O her şeye Kadirdir- derse, bu onun için on köleyi hürriyetine kavuşturmaya denk olur. Ona Yüz sevap yazılır. Yüz günahı silinir. O gün akşama kadar kendisi için şeytanın şerrinden bir sığınak olur. Bunu onun dediğinden daha fazla söyleyen hariç hiçbir kimse onun bu amelinden daha faziletlisini yapamaz.

(Buhari, Müslim, Tirmizi, Nesai, İbn Mace)

* Abdullah b. Amr (ra) Resulullah (sav) 'ın şöyle buyurduğunu rivayet etti;

* Kim günde iki yüz defa “LA İLAHE İLLALLAHU VAHDEHU LA- ŞERİKE LEH, LEHU'L MÜLKÜ VE LEHU'L - HAMDÜ VE HÜVE ALA KÜLLİ ŞEY'İN KADİR” derse onun amelinden daha faziletlisini yapan hariç, kendisinden öncekilerden hiçbiri onu geçemez ve sonrakilerden hiçbiri de ona yetişemez. Onun aldığı sevabı alamaz. (İmam Ahmed ve Tebarani)

İbnu Mes'ud (radiyallahu anh) anlatıyor; * Resulullah (aleyhissalatu vesselam) buyurdular ki:

*Kıyamet günü bana insanların en yakını, bana en çok salavat okuyandır. *

(Tirmizi)

Hz. Enes (radiyallahu anh) anlatıyor; * Resulullah (aleyhissaltu vesselam) buyurdular ki: * Kim bana (bir kere) salat okursa Allah da ona salat okur ve on günahını affeder, (mertebesini) on derece yükseltir. *

(Nesai)

Enes (radiyallahu anh) anlatıyor: Kim Kul hüvallahu ahad suresini günde iki yüz sefer okursa, üzerindeki kul borcu hariç, elli yıllık günah (amel defterlerinden) silinir.*

(Tirmizi)

Hz. Enes (radiyallahu anh) anlatıyor; * Resulullah (aleyhissaltu vesselam) buyurdular ki: * Kim yatağında uyumak isteyince, sağ tarafının üstüne yatar, sonra da Kul hüvallahu ahad'ı yüz kere okursa, Rab Teala Kıyamet günü kendisine : * Sağın üzerinde cennete gir * diyecektir.

(Tirmizi)

Ebu'd- Derda(ra)' dan Resulullah (sav)'ın şöyle buyurduğunu rivayet edildi;

* Her hangi bir kul yüz defa ' LA İLAHE İLLALLAH ' Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur derse Allah Teala kıyamet gününde onu, yüzü ayın on dördü gibi olarak diriltir, o gün onun amelinden daha faziletli hiçbir kimsenin ameli Allah'a yükseltilmez. Ancak onun söylediğinin benzerini veya daha fazlasını söyleyen hariç. ”

(Taberani)

Haris B. Müslim et- Temimi (ra) Hz. Peygamber (sav) 'ın kendisine şöyle buyurduğu söylenmiştir. Sabah namazını kıldığında hiçbir şey konuşmadan önce yedi defa; “ ALLAHÜMME ECİRNİ MİNE'N-NAR ” Allah'ım beni cehennem ateşinden koru, söyle. Şunu bil ki sen bugün ölürsen Allah seni cehennemden koruyanlardan kılar. Akşam namazını kıldığında da hiçbir şey konuşmadan önce yedi defa;“ALLAHÜMME ECİRNİ MİNE'N-NAR ” söyle. Şunu bil ki sen bu gece ölürsen Allah seni cehennemden korunanlardan kılar.

(Nesai, Ebu Davud)

KARABAŞ-İ VELİ KÜLTÜR MERKEZİ VE

TASAVVUF VAKFININ

HANIMLARA VE BEYLERE YÖNELİK ÜCRETSİZ
KURSLARININ
GÜN SAAT VE YERLERİ

S HANIMLARA: SALI GÜNÜ 18:00-19:30 VE CUMARTESİ GÜNÜ
E 11:30-13:00 SAATLERİ ARASINDA KURS VERİLMEKTEDİR.
M BEYLERE: PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA GÜNLERİ 19:00-20:30
A SAATLERİ ARASINDA KARABAŞ-I KÜLTÜR MERKEZİNDE KURS
VERİLMEKTEDİR.

N HANIMLARA: CUMA GÜNÜ SAAT 17:00-19:00 SAATLERİ ARASINDA
KURS VERİLMEKTEDİR.
E BEYLERE: PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA GÜNLERİ 17:00-19:00
Y SAATLERİ ARASINDA KARABAŞ-I KÜLTÜR MERKESİNDE KURS
VERİLMEKTEDİR.

İ HANIMLARA: ÇARŞAMBA GÜNÜ SAAT 13:30-17:00 (GENEL) VE
L ÇALIŞANLAR İÇİN AYNI GÜN 18:00-19:00 SAATLERİ ARASINDA KURS
A VERİLMEKTEDİR.
H BEYLERE: PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA GÜNŞERİ 17:0-19:00
İ SAATLERİ ARASINDA KARABAŞ-I KÜLTÜR MERKEZİNDE KUR
VERİLMEKTEDİR.

B HANIMLARA: CUMARTESİ GÜNÜ SAAT 12:30-13:30
E SAATLERİ ARASINDA KURS VERİLMEKTEDİR.
N BEYLERE: PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA GÜNLERİ
D 17:00-19:00 SAATLERİ ARASINDA KARABAŞ-I KÜLTÜR
İ MERKEZİNDE KURS VERİLMEKTEDİR.
R

KARABAŞ-I VELİ KÜLTÜR MERKEZİ

ADRES: İBRAHİM PAŞA MAH. ÇARDAK SK. NO:2 (HEYKEL KIZ LİSESİ ÜSTÜ)
OSMANGAZİ/BURSA

☎ 0 (224) 222 03 85

TASAVVUF VAKFI BAYAN TEMSİLCİLİĞİ

ADRES: MAKSEM MAH BAŞCI SK. BAŞCI İBRAHİM CAMİİ YANI
OSMANGAZİ/BURSA

☎ 0 544 746 47 79

www:// www.mevlana.org.tr